

Jaarstukken BaanStede 2017

periode 1 januari 2017 t/m 31 december 2017

Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland

9 april 2018

Inhoud

Jaarverslag 2017

Programmaverantwoording

Algemeen	1
Sociaal	4
Paragrafen	10

Jaarrekening 2017

Balans per 31 december 2017	22
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	24
Kasstroomoverzicht 2017	25
Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
Toelichting balans	30
Toelichting Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	36
Gemeentelijke bijdragen 2017	48
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	
Bijlage 1, Uitvoeringsinformatie	
Bijlage 2, Omzetten deelnemende gemeenten	
Bijlage 3, Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (verkorte opstelling)	

Jaarverslag 2017

Programmaverantwoording

Algemeen

Bestuur

De uitvoering van de WSW is in de regio Zaanstreek-Waterland door acht gemeenten overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) 'Werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland'. Deze GR is opgericht per 1 januari 1999 waardoor als rechtspersoon een Openbaar Lichaam is ontstaan. In de praktijk wordt de handelsnaam 'Baanstede' gehanteerd. Elk van de acht gemeenten levert één bestuurslid voor het algemeen bestuur (AB). De vier gemeenten met het grootste aantal geplaatste WSW-FTE's leveren uit het AB de leden van het dagelijks bestuur (DB).

In de GR is geregeld dat de eerste twee jaar van de bestuursperiode het bestuurslid vanuit de gemeente Purmerend voorzitter is. De laatste twee jaar is het bestuurslid benoemd door de gemeente Zaanstad voorzitter. In 2017 vervulde Zaanstad, in de persoon van de heer D. Straat, het voorzitterschap.

Opheffing, overdracht en liquidatie gemeenschappelijke regeling

Al geruime tijd werd in het Algemeen Bestuur en de 8 deelnemende gemeenten een discussie gevoerd over de uitvoering van de Participatiewet en de rol van Baanstede daarin. De plannen van de gemeenten verschilden inhoudelijk, maar een gemeenschappelijk element is dat de huidige GR (Baanstede), waarin de WSW in opdracht van de gemeenten wordt uitgevoerd, moest worden opgeheven. Het opheffingsbesluit is in het voorjaar van 2017 door de raden van de 8 gemeenten genomen. De gemeenten Zaanstad en Purmerend hebben een participatiebedrijf opgericht, waarin zij, naast onderdelen van hun eigen afdeling 'werk', ook de delen van de GR overnemen die niet door de andere gemeenten worden overgenomen. De gemeenten Edam-Volendam en Waterland hebben aangegeven zelf invulling te gaan geven aan de uitvoering van de WSW in resp. de stichting 'Werkplus' en binnen de gemeente zelf. Zij nemen hun medewerkers en delen van de uitvoeringsorganisatie over. De overige gemeenten hebben aangekondigd de uitvoering van de WSW onder te willen brengen bij het participatiebedrijf van Zaanstad en Purmerend. Voor dit participatiebedrijf is de handelsnaam 'Werkom' gekozen.

Voor de bedrijfsvoering van Baanstede heeft het langdurige transitieproces ook geleid tot uitstel van beslissingen of, financieel gezien, minder gunstige keuzes. Zo is bijv. de focus op benutting van commerciële kansen niet optimaal geweest. Ook de invulling van de formatie via inhuur i.p.v. reguliere aanstellingen leidt tot aanzienlijk hogere kosten. Deze extra kosten zijn als 'meerkosten' benoemd en in de toelichtingen op de baten en lasten verder gespecificeerd.

Deze jaarstukken zijn daarmee de laatste die betrekking hebben op een regulier jaar waarin de activiteiten voor de uitvoering van de WSW en de bedrijfsonderdelen een belangrijke rol spelen. Het jaar 2018 zal het jaar zijn waarin alleen nog de liquidatie wordt uitgevoerd.

Vereveningscommissie

In haar vergadering van 19 juli 2017 heeft het Algemeen Bestuur (AB) een commissie in het leven geroepen die tot taak heeft de overdracht, opheffing en liquidatie van Baanstede te besturen. De commissie heeft daartoe een reglement waarin de werkwijze en bevoegdheden staan beschreven. Lid van de commissie zijn 2 wethouders van 2 deelnemende gemeenten, de algemeen directeur en de administrateur van Baanstede. De commissie blijft actief tot Baanstede is geliquideerd en opgeheven.

Het programma

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen verantwoordingsstukken inzicht te geven in de kosten en opbrengsten per programma. Baanstede voert voor de 8 deelnemende gemeenten het deelprogramma 'WSW' uit. In de stukken geeft men daartoe aan wat de organisatie heeft bereikt, welke activiteiten daarvoor nodig zijn geweest en welke financiële stromen dit heeft opgeleverd.

De uitvoering van de WSW behelst aangepaste werkgelegenheid te scheppen voor mensen die, hoewel zij tot werken in staat zijn, als gevolg van lichamelijke, psychische en/of verstandelijke beperkingen, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt. De wet bepaalt tevens dat de aangepaste werkgelegenheid gericht dient te zijn op het behouden dan wel het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid van de werknemer mede met het oog op het kunnen gaan verrichten van arbeid onder normale omstandigheden.

De betrokkenen moeten woonachtig zijn in Nederland, niet gerechtigd tot ouderdomspensioen en als werkzoekende ingeschreven staan. Zij moeten in staat zijn een minimumprestatie te leveren van 15% van een normale arbeidsprestatie, minimaal één uur aaneengesloten kunnen werken en de begeleidingstijd moet gelimiteerd zijn tot ca. 15% van de te werken arbeidstijd.

Sinds 2015 is de Participatiewet van kracht. Er ontstaan geen nieuwe SW-indicaties of -dienstverbanden meer. De groep medewerkers met een WSW-dienstverband slinkt via natuurlijk verloop geleidelijk.

De baten en lasten over 2017 zijn als volgt samen te vatten:

Baten:			
Netto toegevoegde waarde	€	9.066.054	
Diverse baten	€	106.692	
Vrijval van voorzieningen	€	639.140	
Overdracht WSW-subsidie	€	18.184.878	
Totaal baten:			€ 27.996.764
Lasten:			
Bedrijfslasten	€	30.237.252	
Loonsuppletie begeleid werk	€	946.781	
Totaal lasten:			€ 31.184.033
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten			€ 3.187.269-
Ottrekking aan reserves			€ 1.394.879
Gerealiseerd resultaat (=Gemeentelijke bijdrage)			€ 1.792.390-

Bedrijfsresultaat incl. opheffings- en frictiekosten

In het jaar 2017 is een onttrekking aan een bestemmingsreserve voor frictie- c.q. opheffingskosten opgenomen. Het betreft een bedrag van € 1,4 mln.

Het WSW-subsidietekort bedroeg bijna € 1,9 mln. Bovendien worden er in de huidige omstandigheden meerkosten gemaakt die niet zouden voorkomen bij een reguliere bedrijfsvoering. In de toelichting op de baten en lasten is dit gespecificeerd opgenomen.

Het gerealiseerde resultaat is mede negatief omdat de frictiekosten bij opheffing en liquidatie t.l.v. 2017 zijn gebracht. De samenstelling van de gemeentelijke bijdrage is:

WSW subsidietekort	€	1.854.284-
Tijdelijke meerkosten in de bedrijfsvoering	€	416.974-
Frictiekosten bij opheffing en liquidatie	€	2.326.075-
Aanwending bestemmingsreserve opheffing en frictiekosten	€	1.394.879
Bedrijfsresultaat	€	1.410.065
Gerealiseerd resultaat (=Gemeentelijke bijdrage)	€	<u>1.792.390-</u>

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De wetwijziging beoogt concurrentievervalsing door de overheid te voorkomen en een 'gelijk speelveld' te bewerkstelligen met particuliere ondernemingen. Baanstede past evenwel een subjectieve vrijstelling toe (Wet op de vennootschapsbelasting, art. 5.1 onderdeel c sub 2), waardoor er ook geen aangifteplicht ontstaat.

Sociaal

WSW-realisatie

De uitvoering van de WSW vormt de basis voor de activiteiten van Baanstede. Met de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 is er echter geen nieuwe instroom in de WSW meer. Het budget voor de uitvoering van de WSW is onderdeel geworden van het Participatiebudget.

De deelnemende gemeenten hebben in het najaar van 2014 besloten geen grote wijzigingen in het systeem voor de overdracht van WSW-budget aan Baanstede aan te brengen. Dit betekent dat over 2017 de werkwijze zoals over 2014 is toegepast.

Vanaf 2017 heeft de overheid echter een gewijzigde verdeelsystematiek voor de WSW-budgetten naar de gemeenten ingevoerd. Hierin is niet langer de woongemeente leidend, doch de gemeente waar het dienstverband wordt gerealiseerd. In 2017 zijn door Baanstede een aantal dienstverbanden gerealiseerd van SW-medewerkers die niet in een deelnemende gemeente wonen. Zij zijn t.b.v. de budgetverdeling administratief ingedeeld bij een deelnemende gemeente. Deze werkwijze maakt onderlinge verrekeningen met niet-deelnemende gemeenten overbodig.

Dit zijn de WSW-uitstroomcijfers over 2017 en 2016:

	2017	2016
Ziek uit dienst/ondergrens	7	9
Rechtswege of ontslag eigen verzoek	11	28
Naar Begeleid Werken	0	3
Pensioen (of vroegpensioen)	20	22
Overlijden	7	7
	45	69

In genoemde jaren was de WSW-uitstroom hoger dan verwacht. Voor alle deelnemende gemeenten is hierdoor een zgn. 'onderrealisatie' ontstaan: er zijn minder SW-dienstverbanden gerealiseerd dan er aan budget beschikbaar was. De gemeenten zullen hiervoor een deel van het overgedragen budget terugontvangen.

De in de bijlage opgenomen verantwoording over de WSW (de voormalige SiSa-bijlage) is gebaseerd op de eigen besluitvorming en interpretaties. Er is op dit onderwerp geen formeel verantwoordingskader meer.

Verslag van de Ondernemingsraad

In 2017 zijn er 9 overlegvergaderingen met de bestuurder geweest, tot september met dhr. Peters en van september tot december met de heren Wijnia en Kok.

De OR heeft op 21 februari 2017 een brief aan de directeur geschreven met een ongevraagd advies over het op 2 februari gesloten principeakkoord. In de brief staan de wensen opgesomd die de Ondernemingsraad van belang acht bij het liquideren van Baanstede en het plaatsen van het personeel in het nieuw op te richten Participatiebedrijf en de 2 gemeenten die zelf de WSW gaan uitvoeren.

De OR van Baanstede heeft een reactie op de adviesaanvraag Organisatieplan geschreven. In dezelfde periode vindt er een informatie-inhaalslag plaats van de ondernemingsraden van Zaanstad en Purmerend. Zij hebben een lijst met 27 punten gestuurd om te komen tot een uniforme informatievoorziening naar de 3 betrokken ondernemingsraden.

Op 5 december heeft de OR van Baanstede een reactie mogen ontvangen van de bestuurder van Baanstede op het advies van de OR van Baanstede op het organisatieplan van Werkom.

Op deze reactie heeft de OR weer een aantal opmerkingen bij de bestuurder gemaakt.

Met de ondernemingsraden van Purmerend en Zaanstad was besproken om een Bijzondere OR (BOR) te gaan instellen om de medezeggenschap voor het nieuwe Participatiebedrijf al op gang te brengen. Dit bleek lastig omdat de medewerkers van Zaanstad en Purmerend vooralsnog niet in dienst komen van het Participatiebedrijf maar er worden gedetacheerd.

Na intensief overleg is men tot de conclusie gekomen dat de oprichting van een BOR niet tot de mogelijkheden behoort.

Op 14 december hebben de Ondernemingsraden van Zaanstad, Purmerend en Baanstede elkaar bijgepraat over de stand van zaken en de oprichting van een Tijdelijke OR (TOR). Het voorstel is om een TOR op te richten bestaande uit de huidige OR van Baanstede en uit de gedetacheerden van Zaanstad en Purmerend, elk 3 vertegenwoordigers. In 2018 worden er dan verkiezingen gehouden voor een nieuwe OR van Werkom.

Op 13 december is er overleg geweest tussen de 3 ondernemingsraden van Zaanstad, Purmerend en Baanstede met de beoogd bestuurder van Werkom. Er is uitgebreid gesproken over de teksten behorend bij een convenant TOR. Het convenant kan nog niet worden ondertekend, aangezien de ondernemingsraden van Zaanstad en Purmerend eerst hun adviesaanvragen wilden behandelen.

Personeelsbestand

Samenstelling personeelsbestand per 31 december:

Soort	2017		2016	
	personen	in FTE	personen	in FTE
Ambtelijk	42	38,8	42	38,7
Inhuur	43	39,1	34	32,4
Begeleid Werken (BW)	84	71,2	88	74,6
Participanten	36	34,0	32	30,9
WSW	708	617,7	750	655,1
	<u>913</u>	<u>800,8</u>	<u>946</u>	<u>831,8</u>

De samenstelling (naar primaire afdeling) van de medewerkers met een SW of BW-dienstverband per ultimo 2017 luidt in FTE als volgt:

Gemeente	Bedrijfsonderdeel					Totaal
	Business Post&Print	Green& Clean	Industrie& Diensten	Detachering en BW	Overig	
Beemster	1,00	4,72	2,56	3,56		11,83
Edam-Volendam	8,56	26,89	17,53	22,99		75,96
Landsmeer		2,00	1,00	4,56		7,56
Oostzaan		3,89		3,00		6,89
Purmerend	22,50	55,17	82,88	56,68	4,61	221,83
Waterland	1,89	8,78	4,90	8,08		23,65
Wormerland	2,89	7,67	1,82	6,89		19,26
Zaanstad	40,04	108,24	84,18	87,00	2,44	321,90
Totaal	<u>76,88</u>	<u>217,35</u>	<u>194,86</u>	<u>192,75</u>	<u>7,06</u>	<u>688,89</u>

Medewerkers die direct vanuit en door de bedrijfsonderdelen groepsgewijs zijn gedetacheerd (al dan niet met leiding vanuit Baanstede), meestal tijdelijk, staan hier t.b.v. de volledigheid opgenomen onder het bedrijfsonderdeel van oorsprong. De kolom 'Detachering en BW' betreft personen die duurzaam en individueel elders werkzaam zijn.

Handicapcategorie	2017		2016	
	Dienstbetrekkingen FTE	%	Dienstbetrekkingen FTE	%
Ernstig	62,32	9,0%	68,88	9,4%
Licht/matig	286,95	41,7%	298,92	41,0%
Oude doelgroep (matig)	339,63	49,3%	361,90	49,6%
Totaal	<u>688,89</u>	<u>100,0%</u>	<u>729,70</u>	<u>100,0%</u>

Uit deze tabel blijkt o.m. dat bijna 50% van de actieve WSW-dienstverbanden een oorspronkelijke indicatiedatum heeft uit 1997 of eerder. Dit betekent dat deze medewerkers tot de zgn. 'oude doelgroep' behoren. Deze groep kent de handicapcategorie 'Ernstig' niet en behoeft niet te worden geherindiceerd. Het salaris is relatief hoog.

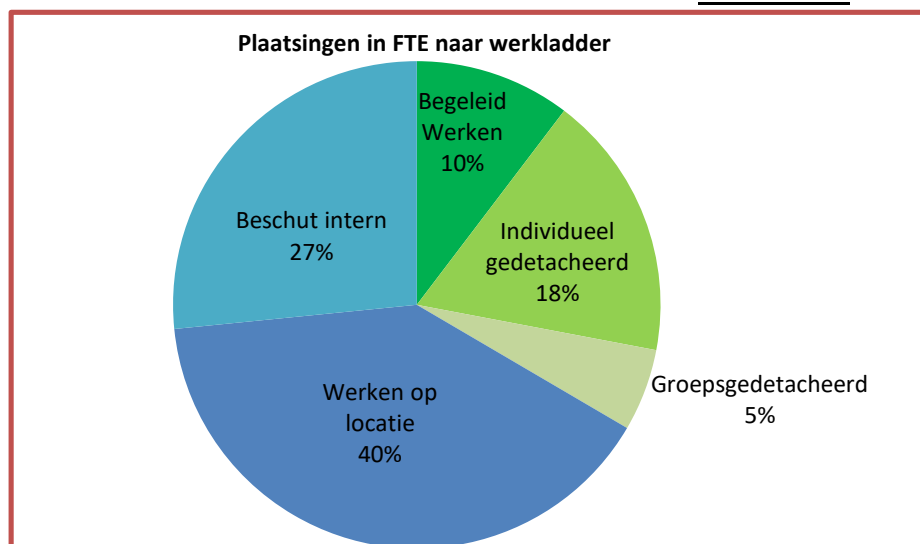
De gemiddelde leeftijd op 31 december 2017 is 49,7 jaar (bijna 1 jaar ouder t.o.v. de situatie per ultimo 2016). Naarmate de leeftijd oploopt, neemt de productiviteit af en vanaf de leeftijd van 58 jaar ontstaan additionele verlofrechten conform de WSW-CAO.

De gemiddelde duur van het dienstverband op 31 december 2017 is 19 jaar. Dit kengetal is t.o.v. 2016 met 1 jaar opgelopen. Per ultimo 2017 zijn er alleen nog maar SW-medewerkers met een dienstverband voor onbepaalde tijd.

Werkkladder

De stand van zaken op 31 december 2017 naar plaats op de werkkladder voor de groep WSW-medewerkers is:

trede	omschrijving	FTE
2	Begeleid Werken	71,20
3	Individueel gedetacheerd	121,55
4	Groepsdetacheerd	37,60
5	Werken op locatie	275,43
6	Beschut intern	183,12
7	Test&training	
		<u>688,89</u>

Trede 4, Groepsdetacheringen: vanuit de bedrijfsonderdelen binnen 'Beschut intern' en 'Werken op locatie', worden medewerkers groepsgewijs bij verschillende werkgevers gedetacheerd, veelal incl. leidinggevenden. Omdat de samenstelling van deze groepen wisselt en de detacheringen niet altijd fulltime zijn, is een exact getal op een peildatum niet te produceren. De weergegeven waarde betreft een benadering.

Loonkosten SW-medewerkers

De loonkosten per WSW-FTE liggen bij Baanstede boven het landelijke gemiddelde. De SW-loonkosten vormen een groot deel van de lasten, maar zijn slechts moeizaam te beïnvloeden.

Onderverdeling naar loonschaal van de interne SW-dienstverbanden:

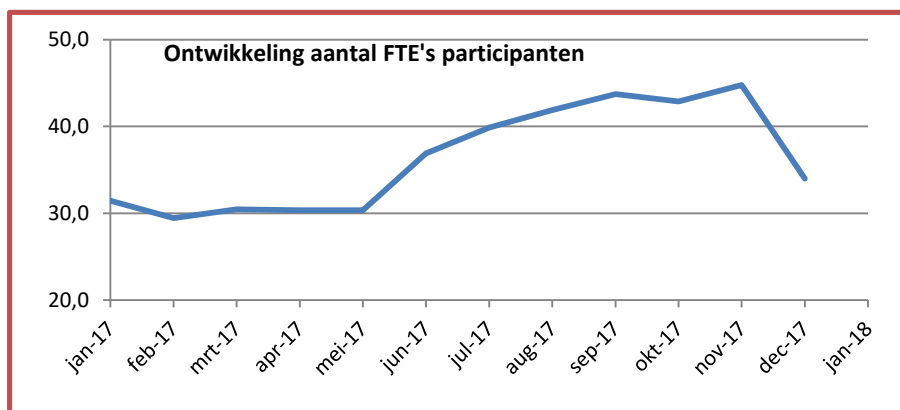
Schaal	2017	2016
WML (schalen 0 en A)	6,7%	10,4%
B1	15,5%	14,3%
B2	16,8%	15,3%
C1	24,9%	23,1%
C2	12,2%	12,3%
D1	4,7%	4,8%
D2	9,3%	9,5%
E	5,7%	6,0%
F	2,8%	3,0%
G	0,8%	0,8%
H	0,3%	0,3%
I	0,2%	0,3%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

De verschuivingen in de WML-loonschalen worden veroorzaakt door de in de CAO opgenomen regeling. Deze laat het toe het minimumloon gedurende maximaal 5 jaar aan te houden, zolang men nog in het instroomtraject zit. Daarna moet dit op functieloonniveau worden gebracht. Omdat er sinds 2015 geen nieuwe instroom meer is, zal het aandeel in de WML-schalen geleidelijk verschuiven naar de hogere functieloonchalen.

Participanten (met een dienstverband)

In 2017 heeft Baanstede voor de deelnemende gemeenten in totaal 244 trajecten uitgevoerd voor personen uit de doelgroep van de Participatiewet. Het betreft trajecten onder de namen Werkfit , WerkFit PLUS en Werkfit PLUS Stage.

In sommige gevallen ontstaan er dan (aansluitend) ook dienstverbanden. In 2017 zijn er extern (via een payroll-organisatie) enkele tientallen WML-dienstverbanden gerealiseerd. De kosten daarvan worden doorbelast aan Baanstede. De personen worden meestal intern ingezet na een periode met een proefplaatsing (werken met behoud van uitkering) om de kandidaten 'werkfit' te maken en de kansen op de arbeidsmarkt te verhogen. Het voordeel voor de gemeente is dat er dan direct wordt bespaard op de uitkering.

De samenstelling van de medewerkers uit de PW-doelgroep met een dienstverband per ultimo 2017 luidt in FTE als volgt:

Bedrijfsonderdeel						
Gemeente	Business Post&Print	Green& Clean	Industrie& Diensten	Detachering en BW	Overig	Totaal
Edam-Volendam	0,56	2,00		0,89		3,44
Landsmeer		1,00				1,00
Purmerend	2,72	8,89	2,89	1,89		16,39
Velsen		1,00				1,00
Waterland		2,89				2,89
Wormerland		1,00				1,00
Zaanstad	1,00	7,28				8,28
Totaal	4,28	24,06	2,89	2,78	-	34,00

Beschut nieuw

In de loop van het jaar 2017 is de uitvoering van 'Beschut nieuw' via aanpassingen in de wetgeving voor gemeenten verplicht gesteld. Per gemeente is een taakstelling afgegeven voor het te realiseren aantal werkplekken. Deze taakstelling lag evenwel (veel) hoger dan het aantal personen dat door het UWV daadwerkelijk is toegelaten tot deze doelgroep. Vooral om budgettaire redenen is een plaatsing in de vorm van Beschut nieuw voor gemeenten onaantrekkelijk. Baanstede heeft in 2017 slechts een proefplaatsing voor 1 persoon gerealiseerd.

Ongesubsidieerd personeel

De samenstelling van het ongesubsidieerde personeel (ambtenaren plus ingehuurde medewerkers) is de laatste jaren geleidelijk veranderd. In toenemende mate is er sprake van ingehuurde krachten. Per ultimo 2017 was deze groep als volgt samengesteld:

Bedrijfsonderdeel						
Soort	Business Post&Print	Green& Clean	Industrie& Diensten	Detachering en BW	Overig	Totaal
Ambtelijke aanstelling	1,0	8,9	8,9	5,6	14,5	38,8
Externe Kracht	5,3	17,3	5,9	1,8	8,8	39,1
Totaal	6,3	26,2	14,8	7,3	23,3	77,9

De inhuur van externe krachten biedt een zekere flexibiliteit welke gewenst kan zijn bij variaties in de omvang van het te verrichten werk. Bij een gelijkmatig en duurzaam aanbod van werk is er vooral sprake van meerkosten, welke ca. 17% zijn t.o.v. een ambtelijke aanstelling.

Ziekteverlof en KAM

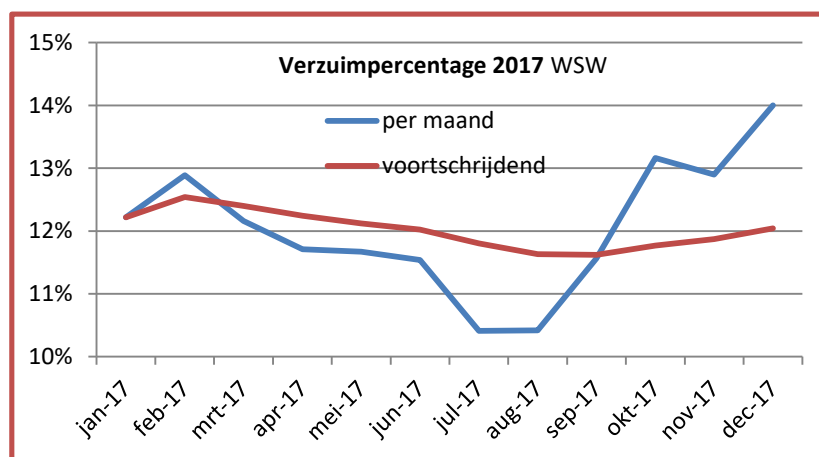
Het ziekteverzuimpercentage van 2017 laat, ten opzichte van 2016, een stijgende trend zien. Het voortschrijdend gemiddelde stijgt gestaag.

Er is in 2017 wederom veel aandacht geweest voor het verzuim. Er zijn een aantal ondergrenstrajecten doorgevoerd, langlopende ziektedossiers zijn opgepakt en een aantal afgerond.

Daarnaast wordt er sneller geschakeld tussen leidinggevenden, P & O en Arbo in de eerste 8 dagen van het verzuim, waardoor medewerkers sneller terugkeren naar de werkvloer. Dit laten de verzuimcijfers ook zien, het kort en middellange verzuim is 1,16 en 1.84%. Bijna 9% is lang verzuim.

De leidinggevenden zijn verder getraind in verzuimmanagement, waarbij 'de eigen regie op het verzuim' centraal staat. Het onderwerp 'verzuim' staat maandelijks op de agenda bij de werkoverleggen van de verschillende afdelingen.

De focus in 2017 heeft met name gelegen op het vergroten van het werkvermogen van de medewerkers en het vergroten van de eigen regie van de leidinggevenden.

De verzuimfrequentie is ten opzichte van 2016 hetzelfde gebleven en ligt met 1,6 boven het landelijk gemiddelde van 1,1. In 2016 was er meer aandacht voor frequent verzuim, in 2017 is daarop voortgeborduurd.

De gemiddeld ziekteverzuimduur over 2017 bedraagt 32 dagen.

De verzuimmeldingen komen voor het grootste gedeelte voort uit beperkingen aan het bewegingsapparaat en mentale beperkingen. Daarnaast zijn er vaak beperkingen die voortkomen uit de leefstijl van de medewerkers. Hier is door middel van de 'week van de gezondheid' en de repeterende gezondheidsdagen aandacht voor geweest.

Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)

De medewerker KAM heeft in november wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd BaanStede verlaten. Vooral i.v.m. de opheffing van BaanStede is besloten geen vervanging te regelen.

De SW-Adviesraad Zaanstreek-Waterland

De SW-Adviesraad Zaanstreek-Waterland is in 2017 betrokken bij de ontvlechting van BaanStede en de oprichting van de nieuwe uitvoeringsorganisaties. Door de gemeenten zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd over de stand van zaken rond de ontvlechting en aan de SW-raad is advies gevraagd over het liquidatieplan. De SW-raad is in 2017 zes keer bijeen geweest.

Voor 2018 is door Zaanstad en Purmerend afgesproken dat de raad komend jaar nog kan blijven functioneren in de huidige vorm en samenstelling.

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Bedrijfsonderdelen, algemeen

Rechtmatigheid

BaanStede kent een controleprotocol (normenkader) welke medio 2015 is geactualiseerd. De daarin opgenomen richtlijnen zijn sturend voor de interne en externe controle. In 2016 is door het AB een Nota waardering en afschrijving vastgesteld. Als gevolg hiervan is destijds ook de Financiële verordening artikel 212 Gemeentewet geactualiseerd.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is ook een analyse van de begrotingsrechtmatigheid opgenomen.

Organisatiestructuur

Onder het bestuur is een Algemeen directeur aangesteld die de dagelijkse operationele zaken aanstuurt en handelt binnen een directiestatuut. Hij wordt daarbij terzijde gestaan door een managementteam bestaande uit 3 bedrijfsleiders en 2 managers van stafafdelingen. De bedrijfsleiders kennen in hun bedrijfsonderdelen van het leer-werkbedrijf afdelingen of rayons met elk een verantwoordelijk leidinggevende.

Dhr. W. Peters heeft BaanStede m.i.v. 1 september als algemeen directeur verlaten. Ter vervanging is dhr. A. Kok (foto) aangesteld, m.n. om de ontvlechting, overdracht en liquidatie te coördineren.

Personele bezetting

Sinds 2015 is er geen nieuwe WSW-instroom meer. Door het natuurlijk verloop is de WSW-bezetting gedurende het jaar 2017 verder geleidelijk afgenomen. BaanStede is er in geslaagd de productiviteit op te voeren en de financiële kenmerken van het uitgevoerde werk te verbeteren. Hierdoor kon de gerealiseerde 'productie' aan leveringen en diensten zelfs nog iets verhoogd worden.

De SW-uitstroom werd in beperkte mate gecompenseerd door instroom van uit de nieuwe doelgroep. Dit maakt het lastig om het beschikbare werk dat zelf voor de doelgroep kan worden georganiseerd inhoud te geven. Voor piekperioden neemt het risico op verlies van passend werk dan wel inhuur van productieve krachten toe.

De ongesubsidieerde personele bezetting is in 2017 onder de begrote formatie gebleven, zowel ambtelijk als ingehuurd. In toenemende mate bestaat de totale formatie uit ingehuurd personeel, ultimo 2017 ca. 50%. De samenstelling daarvan wisselt in sterkere mate dan de ambtelijke. Dit is ongunstig voor de continuïteit en het behoud van kennis en ervaring.

De hier relevante kosten van inhuur beliepen € 2.147.427. De salariskosten ambtelijk zijn € 2.669.906. De verhouding tussen de kosten inhuur en de ambtelijke salariskosten is 80%. Deze indicator is voorgeschreven in het BBV.

HRM/P&O

In 2017 hebben de voorbereidingen op de overgang van BaanStede naar Werkom ook van de medewerkers van P&O de nodige aandacht gevraagd. De Werving&Selectie in verband met inhuur van specifieke expertise en externe extra capaciteit die nodig was voor de overgang, vroeg de nodige tijd en aandacht. Mede door vervanging van één van de adviseurs (vanwege zwangerschap- en bevallingsverlof) was begeleiding van de vele activiteiten een uitdaging.

In het afgelopen jaar zijn er 2 trainingen voor leidinggevendenden georganiseerd, te weten: 'Omgaan met psychische beperkingen en met agressie' en een training 'Basismanagement'.

In 2017 is het traject om het ziekteverzuim te de-medicaliseren doorgezet. Kort en goed: inzetten op wat de medewerker nog wel kan!

Operationele zaken*Re-integratie en detacheren en Begeleid Werken*

In 2017 heeft de afdeling R&D focus gehad op 4 zaken, te weten:

- Rendement verhogen;
- Personele bezetting afstemmen op de productiebehoefte en de processen en werkwijzen scherp krijgen binnen het team;
- Loonwaardemetingen voor alle medewerkers;
- Team klaarmaken voor Werkom.

Alle focuspunten zijn behaald. Echter liggen er nog onbenutte kansen en dat is omtrent de inleentarieven van Noppes.

De afdeling heeft zich verder gespecialiseerd in enerzijds jobcoaching, waarbij de commerciële drive naar de achtergrond is getreden. Dit resulteert in een betere verstandhouding die de jobcoaches hebben met de inleners en dit uit zich in een reductie van medewerkers dat uitgevallen is in 2017. Anderzijds is de re-integratie verbreed in haar dienstenaanbod richting zowel gemeente Purmerend als Zaanstad. Hier zijn bepaalde trajecten ook verkocht en dat heeft de betrokken partijen geen windeieren gelegd.

Volgens afspraak zijn bij 90% van de extern geplaatste medewerkers loonwaardemetingen afgenomen. Wegens ziekte of andere redenen was het nog niet mogelijk om het gehele bestand af te werken. Hier is rekening mee gehouden in de planning. Voor 1 maart 2018 dient het gehele bestand verwerkt te zijn. Wel zijn alle medewerkers van een drietal gemeenten afgenomen met een LW-meting. Dit is volgens afspraak vastgelegd in hun dossier. De methodiek van LW-metingen, hoe we hiermee omgaan bij nieuwe plaatsingen, is vastgelegd in procesbeschrijvingen en werkwijzen.

Binnen het team zijn processen in kaart gebracht, beschreven en vastgelegd. Op basis van het helder krijgen van de processen en het inzichtelijk maken van de procesbehoefte is de personele behoefte beoordeeld en in balans gebracht. Dit heeft geleid tot minder externe inzet, wat leidt tot een kostenbesparing.

Industrie&Diensten (I&D)

2017 stond voor Industrie & Diensten in teken van continue verbeteren, voorbereiden om een deel van de medewerkers over te dragen aan andere gemeenten en de business te laten doorlopen terwijl de transitie van BaanStede gaande is. Het werd een buitengewoon mooi jaar, waarbij doelstellingen die vooraf zijn gesteld, zowel op het gebied van ontwikkeling als ook financieel, zijn behaald en overtroffen.

In het jaar 2017 is hard gewerkt aan gezond werken voor iedereen het hele jaar rond, ontwikkeling van de leiding en het versterken van de flexibiliteit bij het personeel. Hierbij werd ook duidelijk dat er versterking nodig is op het gebied van voorlieden, waar aan het einde van het jaar de eerste aanzet toe gegeven is, met als hoogtepunt een pilot 'werken aan de eigen ontwikkeling', een pilot waarin de kandidaat zelf het roer overneemt om daarmee vanuit de intrinsieke motivatie te komen tot de sterkste ontwikkeling.

In een bewogen jaar is er sterk ingezet om BaanStede ook mee te laten gaan met de tijd, waarbij de bedrijfsonderdelen via Inbound Marketing op de kaart zijn gezet, om daarmee geen gat te laten vallen door de onduidelijkheden rond de organisatie. Verder heeft afdeling Elektrotechniek een nieuwe accountmanager aangetrokken ter vervanging van de huidige afdelingsleider, om daarmee de sterke positie in de markt te verdedigen en verder uit te bouwen.

Financieel bekeken heeft Industrie&Diensten de verwachtingen waargemaakt en op sommige afdelingen zelfs overtroffen. Er is sterk gestuurd op kostenbeheersing en efficiency, maar ook op exposure en mentaliteit. In 2017 is Lean Manufacturing op alle afdelingen ingevoerd, om daarmee optimaal resultaat te bereiken voor zowel ontwikkeling als ook in het proces.

Green&Clean

Het jaar 2017 was duidelijk een afsluitend jaar voor zowel het groen als de schoonmaak: BaanStede zou worden opgeheven en Werkom kwam eraan. Dit heeft op verschillende vlakken er voor gezorgd dat de focus op het werk er niet optimaal kon zijn. Het was zwaar voor zowel de medewerkers, leidinggevenden als andere belanghebbenden.

Het jaar is ook gebruikt om binnen het groen de voorbereidingen te treffen voor het nieuwe systeem 'groenvision' om op die manier klaar te zijn voor het digitale werken. Een aantal processen kan daardoor straks efficiënter en doelmatiger uitgevoerd worden.

Alle betrokkenen zijn er toch in geslaagd om alle zeilen bij te zetten; alle medewerkers hebben voor zich een mooie prestatie neergezet. Laten we het mooie BaanStede bedrijf achter ons laten we er een nieuw en energiek Werkom van maken. Het groen gaat voor mooie duurzame contracten voor veel mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. De economie gaat goed dus de voortekenen zijn er.

Business Printing&Post

Het grafisch landschap is veranderd: de afgelopen jaren neemt door de toenemende digitalisering de vraag naar traditioneel drukwerk af. Baanstede haalt het merendeel van de omzet uit reprografisch werk voor de deelnemende gemeenten.

In 2017 is de begroting van de Printing gehaald: een mooie omzet in een neergaande markt.

Ook bij Business Post wordt doorlopende aan kwaliteitsverbetering gewerkt en het op peil houden van het aantal postbodes om het stijgende aantal poststukken te kunnen bezorgen. In 2017 heeft Baanstede veel medewerkers vanuit de participatiewet mogen verwelkomen.

Het bezorggebied bestaat uit Edam-Volendam, Purmerend, en geheel Zaanstad. Ondanks een iets krimpende markt is het postvolume behoorlijk gegroeid in 2017; mede daardoor is de omzet van dit bedrijfsonderdeel boven begroting geëindigd.

Bij de Gemeente Zaanstad bemenst dit bedrijfsonderdeel de postkamer. Werkzaamheden die daar worden gedaan omvatten bodediensten, expeditie bemannen, en het digitaliseren van in- en uitgaande post etc.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Baanstede heeft geen algemeen weerstandsvermogen: de gemeenten moeten in hun risicoparagraaf voor de verbonden partij 'Baanstede' zelf een inschatting opnemen dan wel reserves aanhouden.

Het WSW-subsidietekort veroorzaakt exploitatietekorten, die door de bedrijfsvoering deels worden goedge maakt. Op grond van bepalingen in de gemeenschappelijke regeling moeten de gemeenten naar rato bijdragen in de uiteindelijke exploitatietekorten.

In de begroting heeft Baanstede een uitgebreide risicoparagraaf opgenomen die, in het kader van risicobeheersing, inzicht geeft in (toekomstige) risico's. Er is tevens een inventarisatie van frauderisico's opgesteld. Via verbijzonderde interne- en externe controle worden de operationele processen gemonitord.

Het Algemeen Bestuur heeft in december 2017 een besluit m.b.t. de aanwending van een bestemmingsreserve voor frictiekosten genomen.

Kengetallen

In deze paragraaf worden, ingevolge artikel 11 van het BBV, kengetallen opgenomen voor de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio. De overige in het artikel genoemde kengetallen zijn voor Baanstede niet van toepassing.

	2017	2016
Netto schuldquote (1)	-158%	-368%
Netto schuldquote (2)	-19%	-136%
Solvabiliteitsratio	-48%	-5%

De netto schuldquote (1) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het deelgetal ('de totale baten cf. art. 17 lid c BBV excl. mutaties reserves') betreft in feite het resultaat voor bestemming. Dit is bij Baanstede structureel negatief, waardoor de uitkomsten ook negatief zijn. Jaarlijks, maar achteraf, leveren de deelnemende gemeenten echter een bijdrage gelijk aan het exploitatietekort, waardoor het hier relevante deelgetal nul zou worden.

De netto schuldquote (2) is gecorrigeerd voor alle leningen.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Baanstede in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Het bevat echter ook het jaarrekeningsaldo (exploitatietekort) van het jaar. Dit tekort wordt een jaar later via gemeentelijke bijdragen aangevuld.

Het BBV schrijft voor om de kengetallen te beoordelen in relatie tot de financiële positie. Voor Baanstede is dit niet relevant; het is een uitvoeringsorganisatie voor de deelnemende gemeenten. Weerstandscapaciteit wordt dan ook niet aangehouden; financiering kan dan ook niet uit eigen vermogen plaatsvinden en daardoor zijn kengetallen op dit gebied nietszeggend. Doordat het investeringsniveau zeer beperkt is, is overigens de (noodzakelijke) omvang van het langlopend vreemd vermogen ook navenant beperkt.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Baanstede is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er wordt ook geen bedrag voor onvoorziene lasten begroot.

Paragraaf Voorzieningen

Het is niet toegestaan een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Het betreft m.n. verplichtingen die voortvloeien uit verlofdagen en vakantiegeld, tenzij deze sterk variëren. Nu in het jaar 2017 het formele opheffingsbesluit daadwerkelijk is genomen, komen genoemde kosten tot ontwikkeling; deze zijn daarom als daadwerkelijke verplichting in de vorm van een voorziening opgenomen.

De voorziening voor groot onderhoud betreft het huurdersbelang op de eigendommen in het gehuurde pand aan de Einsteinstraat in Purmerend. Op basis van inschatting is de omvang van deze voorziening bepaald. De werkelijke uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

In een aantal gevallen zijn in het verleden ook keuzes gemaakt die leiden tot onvrijwillige ontslagen en regelingen. Hierdoor ontstaan er ook kosten volgens de aanvullingsrechten uit de AGZ-regeling alsmede een risico op een claim van het UWV op WW-uitkeringen en de zgn. 'reparatie' van de WW-rechten zoals die t/m 2015 van kracht waren. Onder meer hiervoor is de voorziening 'Personeelskosten' in gebruik. Daarnaast is er een voorziening 'Spaarverlof' t.b.v. WSW-medewerkers die een verzoek hebben ingediend om een deel van hun verlofstuwmeer om te zetten in spaarverlof. Tenslotte is er een voorziening voor overige risico's of verplichtingen.

Het is waarschijnlijk dat de genoemde voorzieningen in 2018 zullen worden overgedragen aan de partijen die de bijbehorende risico's of verplichtingen van Baanstede overnemen. Deze posten zouden daarmee ook als kortlopende schulden gezien kunnen worden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De huidige verwachtingen over de toekomstige bedrijfsvoering zijn gebaseerd op de bestuursbesluiten zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Algemeen' en m.n. het hoofdstuk 'Grondslagen' in de jaarrekening. De staat en indeling van de belangrijkste activa (de gebouwen) zijn per ultimo van het verslagjaar als volgt:

Het eigen pand in Purmerend is medio 2017 tegen boekwaarde verkocht. Bij de verkoop van het pand is met de nieuwe eigenaar een 'demarcatie' afgesproken. Dit pand en de andere gehuurde panden zijn qua staat van onderhoud gehouden op het niveau 'sober doch doelmatig' t.b.v. de overnemende partijen. Voor het huurdersbelang is het nodig een voorziening aan te houden. Het participatiebedrijf van Zaanstad en Purmerend ('Werkom') neemt vanaf 1 januari 2018 de huurverplichting van Baanstede over. Dat geldt ook voor de bedrijfsmiddelen die samenhangen met het pand (het huurdersbelang). Het saldo van de voorziening wordt in 2018 overgedragen aan Werkom omdat Werkom ook de ermee samenhangende huurverplichtingen overneemt. Dat is consistent met de werkwijze rond de andere voorzieningen: die gaan (naar rato) over naar de partijen die ook de risico's overnemen.

De locatie aan de Roode Wildemanweg in Wormerveer wordt gehuurd. Hierin gevestigd zijn de centrale diensten voor het bedrijfsonderdeel Groen, een gecombineerd groenrayon (Wormerland en Zaanstad-Noord) en een postrayon. Het pand verkeert in goede staat. In het pand worden voor rekening van Werkom onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

In Zaandam wordt een locatie aan de Slachthuisstraat gehuurd als uitvalsbasis voor postbezorging.

Alle andere onroerende zaken worden ook gehuurd en zijn van gering belang.

Het 'fietsenpakhuis' in Zaandam is eigendom van de gemeente Zaanstad en wordt ook door de gemeente Zaanstad geëxploiteerd. Baanstede verricht er activiteiten, maar is geen huurder.

De staat van onderhoud van de overige materiële vaste activa (machines en installaties, auto's en andere vervoermiddelen, alsmede de inventaris) is redelijk tot goed. Baanstede heeft een relatief groot wagenpark. De voertuigen zijn eigendom en worden gebruikt door de verschillende bedrijfsonderdelen. O.b.v. het jaarkilometrage zijn afspraken gemaakt met de leverancier over regulier onderhoud, inruilmoment en de voorcalculatorische restwaarde.

In 2017 zijn reeds een aantal bedrijfsmiddelen verkocht, geleverd en tegen marktwaarde gefactureerd aan overnemende partijen, de stichting 'Werkplus' van Edam-Volendam en de gemeente Waterland. Het gaat hier m.n. om bedrijfsmiddelen van het bedrijfsonderdeel 'Green&Clean'. Alle resterende bedrijfsmiddelen zullen per 1 januari 2018 (ook tegen marktwaarde) worden overgedragen aan Werkom.

De voorraden aan grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaat en gereed product per ultimo 2017 zijn opgenomen en gewaardeerd tegen de meest recente inkoopprijs dan wel de kostprijs. Deze worden in 2018 overgedragen aan Werkom.

Risicoparagraaf

Deze paragraaf is opgenomen om een globaal inzicht in de belangrijkste risico's en onzekerheden te geven. Het betreft toekomstgerichte projecties terwijl er door de opheffing geen sprake is van 'normale' bedrijfsvoering in de toekomst. De resterende risico's hebben dan te maken met onzekerheden of calculatie- of inschattingsfouten, m.n. bij onderwerpen die als voorziening of verplichting op de balans zijn opgenomen. Dit zijn de belangrijkste onderwerpen daarvan:

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
Er zijn door en met de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt omtrent de overdracht van de bedrijfsmiddelen. Destijds bestond Werkom nog niet terwijl deze de meeste bedrijfsmiddelen dient over te nemen. Het risico bestaat dat Werkom niet bereid is om de bedrijfsmiddelen van Baanstede over te nemen of slechts tegen een lagere waarde;	€ 1.924.000	10%	€ 192.400
Idem voor de voorraden grond- en hulpstoffen: risico is dat de overnemende partij Werkom niet bereid om de voorraden van Baanstede over te nemen dan wel niet tegen de opgenomen waarde;	€ 278.000	10%	€ 27.800
Idem voor de door Baanstede voor Werkom vooruitbetaalde kosten en aanschaffingen: Werkom is mogelijk niet bereid om de door Baanstede vooruitbetaalde kosten en investeringen te vergoeden of niet tegen de geboekte bedragen;	€ 277.000	10%	€ 27.700
Baanstede heeft voorzieningen opgenomen. Deze bevatten een schattingselement omtrent toekomstige ontwikkelingen welke incompleet of onjuist kunnen zijn. De opgenomen onzekere verplichtingen van Baanstede kunnen zich tegenvallend ontwikkelen. Dit risico is m.n. aanwezig m.b.t. de Voorziening Personeelskosten;	€ 959.000	50%	€ 479.500
Het als vordering opgenomen bedrag voor het Lage Inkomens Voordeel (LIV) komt niet of tot een lager bedrag tot uitkering. Aan SW-bedrijven is geadviseerd hier in de jaarrekening 2017 nog geen rekening mee te houden, omdat het niet zeker is dat het landelijk beschikbare budget toereikend is. In de zomer van 2018 wordt e.e.a. duidelijker. Omdat in de jaarrekening 2017 de liquidatie van Baanstede is verwerkt, is gebruik gemaakt van de voorlopige berekening van het UWV.	€ 396.000	10%	€ 39.600
	<u>€ 3.834.000</u>		<u>€ 767.000</u>

Bij het opmaken van deze jaarstukken zijn de risico's geschat o.b.v. de op dat moment bekende feiten en omstandigheden. In bovenstaande tabel betekent een kans van 10% 'niet waarschijnlijk', een kans van 50% betekent 'onzeker' en een kans van 90% betekent 'waarschijnlijk'. In de loop van 2018 zal meer duidelijkheid omtrent deze risico's ontstaan.

Voor deze risico's beschikt Baanstede niet over weerstandsvermogen. Indien zij zich manifesteren zal het financiële effect daarvan alsdan in de eindafrekening met de 8 deelnemende gemeenten worden opgenomen. De gemeenten dienen hiertoe zelf keuzes omtrent de dekking te maken.

Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het SW-bedrijf een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Een financieel belang ontstaat wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang ontstaat indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht, dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Een dergelijke relatie heeft Baanstede met:

Coöperatieve zakelijke post u.a., gevestigd te Alkmaar

Onder de definities van 'Verbonden partijen', valt de Coöperatieve zakelijke post u.a. (CZPN). Aan deze rechtspersoon is een achtergesteld krediet van € 20.000 verstrekt, geboekt als financieel vast actief, waarop een voorziening van € 12.700 in mindering is gebracht. De negatieve resultaten van de coöperatie in de beginjaren zijn nl. afgeboekt op de ontvangen achtergestelde leningen.

Het resultaat en eigen vermogen over 2016 was positief. Er zijn helaas nog geen recentere cijfers beschikbaar.

De coöperatie houdt zich via een BV bezig met acquisitie en coördinatie van de poststromen binnen de groep deelnemende SW-bedrijven. Deze gezamenlijke activiteiten op de postmarkt zijn voor Baanstede interessant omdat zij passende arbeid voor onze doelgroepen bieden en weinig kapitaalintensief zijn.

Paragraaf Financiering

Deze paragraaf is opgenomen uit hoofde van de verplichting vastgelegd in de Wet FIDO en de wet HOF.

Algemeen

In 2009 heeft het AB het treasurystatuut vastgesteld. De bepalingen zijn vooral gericht op risicomijdend gedrag.

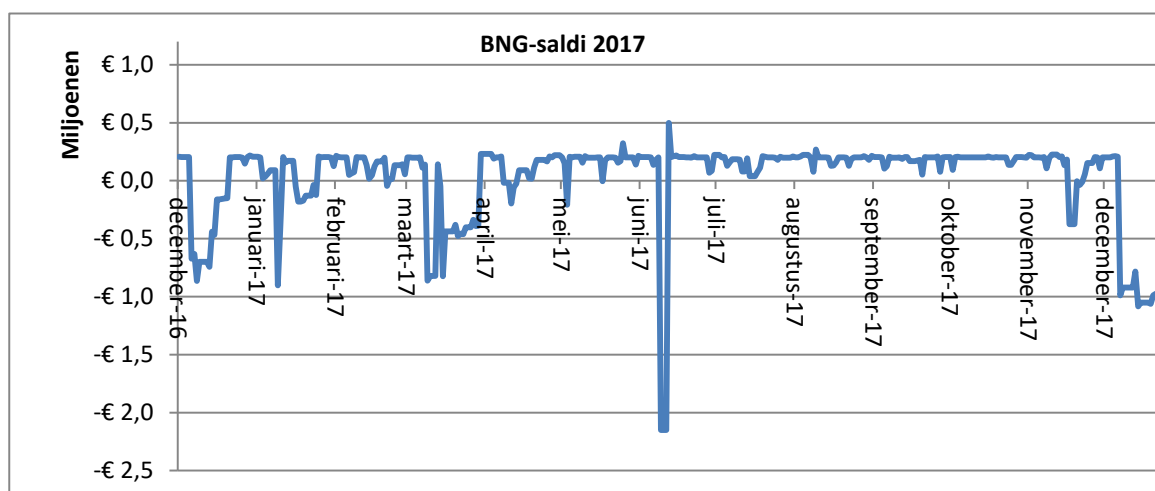
De financiering van de bedrijfsmiddelen en -activiteiten is voor een groot deel gedekt door langlopende leningen, waarvan alleen de BNG de geldgever is. De condities van deze leningen zijn in alle gevallen traditioneel, behoedzaam en overzichtelijk gekozen. Door de opheffing en liquidatie zijn de resterende leningen in 2017 afgekocht dan wel overgedragen.

Voor het saldo van de rest van de benodigde bedrijfsfinanciering wordt de rekening-courant met de BNG benut. Er is een kredietfaciliteit van € 2,9 mln. op beschikbaar. Door de financiële positie van Baanstede zijn er geen beleggingsvraagstukken.

Baanstede heeft in het verslagjaar geen gebruik gemaakt van kasgeldleningen noch van derivaten.

Schatkistbankieren

De wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te houden. In de wet is een drempelbedrag opgenomen welk bedrag buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor Baanstede is dit € 250.000. Gelet op de relatief grote schommelingen in de liquiditeit zijn er in dit boekjaar diverse stortingen en terugtrekkingen t.o.v. de schatkist gedaan.

Uit bovenstaande grafiek blijkt de werking van het Schatkistbankieren. Saldi boven de gestelde grens worden afgeroomd. Als belangrijkste niet-gelijkmatige invloeden op het saldo worden de betalingen van de loonkosten en overdracht van subsidie genoemd. In mei en december zijn stortingen gedaan op een nieuw aangetrokken lening; hiermee is de financieringsbehoefte op de rekening-courant geconsolideerd.

Er is sprake van een grillig saldoverloop. Als de bevoorschotting van subsidieoverdracht vertraging oploopt, ontstaan hogere liquiditeitstekorten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag worden gefinancierd. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt.

De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

	Werkelijkheid (bedragen x € 1.000)			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag				
Omvang begroting 2017	31.183	31.183	31.183	31.183
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedrag	2.557	2.557	2.557	2.557
Toets kasgeld limiet				
Netto vlottende schuld	-437	205	170	-1.051
Toegestane kasgeldlimiet	2.557	2.557	2.557	2.557
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	2.120	2.762	2.727	1.506

Renterisiconorm

De overheid heeft met de renterisiconorm een kader gesteld om openbare lichamen tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te laten komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico worden gespreid over de jaren. De Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden geeft aan dat de renterisiconorm voor gemeenschappelijke regelingen bepaald wordt door 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 mln.

bedragen x € 1.000	2e Gew.		
	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Saldo langlopende leningen o/g per 1 januari	5.325,0	5.325,0	3.900,0
Totaal grondslag	30.237,3	31.182,9	29.902,2
Renterisiconorm	6.047,5	6.236,6	5.980,4
Afloss./renteherz.	5.325,0	5.325,0	3.075,0
Ruimte	722,5	911,6	2.905,4

Jaarrekening 2017

Balans per

ACTIVA	31 december 2017	31 december 2016
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	€ 1.916.342	€ 5.449.194
<i>Financiële vaste activa</i>		
Lening aan overige verbonden partijen:	<u>€ 7.270</u>	<u>€ 7.270</u>
Totaal vaste activa	<u>€ 1.923.612</u>	<u>€ 5.456.464</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Voorraden</i>		
Grond- en hulpstoffen, halffabricaten, kantoor- en kantinebenodigdheden	€ 278.400	€ -
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.647.764	€ 3.603.419
Overige vorderingen	€ 1.659.025	€ 635.362
<i>Liquide middelen</i>		
Kassaldi	€ 3.737	€ 9.025
Banksaldi	€ 17.485	€ 6.688
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	<u>€ 94.097</u>	<u>€ 44.415</u>
Totaal vlottende activa	<u>€ 4.700.508</u>	<u>€ 4.298.909</u>
Totaal generaal	<u>€ 6.624.120</u>	<u>€ 9.755.373</u>

PASSIVA	31 december 2017	31 december 2016
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	€ -	€ -
Bestemmingsreserves	€ -	€ 1.394.879
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.593.859	€ 1.556.965
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
<i>Onderhandse leningen van:</i>		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ -	€ 5.325.000
Totaal vaste passiva	<u>€ 1.593.859</u>	<u>€ 8.276.845</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Banksaldi	€ 1.051.079	€ 161.597
Overige schulden	€ 778.329	€ 499.561
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	<u>€ 3.200.853</u>	<u>€ 817.371</u>
Totaal vlottende passiva	<u>€ 5.030.261</u>	<u>€ 1.478.528</u>
Totaal generaal	<u>€ 6.624.120</u>	<u>€ 9.755.373</u>

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	2e Gewijzigde		Primaire	
	Realisatie 2017	begroting 2017	begroting 2017*	Realisatie 2016
Netto omzet	€ 11.076.074	€ 10.554.873	€ 11.223.100	€ 10.118.185
Directe orderkosten	€ 2.010.020	€ 1.875.788	€ 2.716.000	€ 1.437.056
Netto toegevoegde waarde	€ 9.066.054	€ 8.679.085	€ 8.507.100	€ 8.681.129
Loonkosten WSW	€ 20.292.381	€ 20.658.055	€ 19.959.800	€ 20.694.365
Vervoerskosten WSW	€ 197.047	€ 199.786	€ 227.900	€ 200.644
Salariskosten ambtelijk	€ 2.669.906	€ 2.739.262	€ 2.685.500	€ 2.714.426
Overige personeelskosten	€ 809.519	€ 823.821	€ 1.009.300	€ 608.088
Externe dienstverlening	€ 2.382.710	€ 2.851.704	€ 2.122.800	€ 1.806.363
Afschrijvingen	€ 742.893	€ 799.861	€ 997.800	€ 869.421
Rentelasten	€ 130.961	€ 200.875	€ 141.500	€ 108.542
Huur	€ 430.509	€ 455.975	€ 272.500	€ 270.639
Onderhoudskosten	€ 611.768	€ 682.647	€ 639.400	€ 638.091
Energieverbruik	€ 326.855	€ 402.132	€ 413.300	€ 323.469
Belastingen en verzekeringen	€ 219.778	€ 253.712	€ 289.200	€ 232.813
Algemene kosten	€ 592.685	€ 712.505	€ 504.700	€ 601.660
Diverse lasten	€ 4.668	€ 402.550	€ 24.400	€ 132.539
Toevoeging aan voorzieningen	€ 825.572	€ -	€ 120.000	€ 701.131
Som der bedrijfslasten	€ 30.237.252	€ 31.182.885	€ 29.408.100	€ 29.902.192
Vrijval van voorzieningen	€ 639.140	€ 591.140		€ 447.046
Diverse baten	€ 106.692	€ 62.700	€ 50.500	€ 385.056
Saldo baten en lasten	€ 20.425.366-	€ 21.849.960-	€ 20.850.500-	€ 20.388.961-
Overdracht WSW-subsidie	€ 18.184.878	€ 18.194.559	€ 18.337.800	€ 19.519.075
Loonsuppletie begeleid werk	€ 946.781-	€ 961.423-	€ 777.700-	€ 977.535-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	€ 3.187.269-	€ 4.616.824-	€ 3.290.400-	€ 1.847.421-
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ 1.394.879
Onttrekking aan reserves	€ 1.394.879	€ 1.394.879	€ -	€ -
Gerealiseerd resultaat	€ 1.792.390-	€ 3.221.945-	€ 3.290.400-	€ 3.242.300-

* De primaire begroting was voor een aantal onderwerpen gebaseerd op andere omstandigheden en is voor vergelijkingsdoeleinden nauwelijks relevant.

Kasstroomoverzicht 2017

Alle negatieve bedragen in het kasstroomoverzicht stellen een uitgave voor, positieve bedragen een ingaande geldstroom.

Kasstroom uit operationele activiteiten

Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	€	3.187.269-
Gemeentelijke bijdragen in het tekort	€	<u>1.792.390</u>
Vermogensmutatie	€	1.394.879-

Aanpassing voor:

Mutaties voorzieningen	€	36.894
Afschrijvingen	€	<u>742.891</u>
	€	779.785

Veranderingen in vlottende activa en passiva:

Banksaldi	€	889.483
Overige schulden	€	278.768
Overlopende passiva	€	2.383.482
Voorraden	€	278.400-
Uitzettingen	€	68.008-
Overlopende activa	€	<u>49.682-</u>
	€	<u>3.155.643</u>

Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties € 2.540.548

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Investerings materiële vaste activa	€	159.046-
Desinvesteringen materiële vaste activa	€	2.949.007
Desinvesteringen financiële vaste activa	€	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	€	<u>2.789.961</u>

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Aflossing langlopende schulden	€	5.325.000-
Nieuw opgenomen leningen	€	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	<u>5.325.000-</u>

Mutaties geldmiddelen € 5.509

In 2017 zijn vrij heftige kasstromen ontstaan die in relatie staan tot de opheffing. In het boekjaar zijn slechts beperkt investeringen gedaan, terwijl de er tegenover staande afschrijvingen hoger waren. Er zijn omvangrijke desinvestering gedaan (m.n. het pand). Beide elementen veroorzaken een positieve kasstroom. De kortlopende schuld aan de BNG is verhoogd en de langlopende schulden zijn afgelost en overgedragen, hetgeen een hoge uitgaande kasstroom heeft veroorzaakt.

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening betreft het openbaar lichaam o.b.v. de wet gemeenschappelijke regelingen 'Werkvoorzieningsschap Zaanstreek-Waterland' (hierna ook: 'Baanstede'). De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in beginsel toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Daar er bij Baanstede per 2017 geen sprake meer is van een jaarlijks vergelijkbaar volume, is per 31 december 2017 wel een voorziening getroffen. De oorzaak daarvan wordt hieronder toegelicht.

Continuïteit

In 2016 en 2017 hebben de wethouders van de 8 deelnemende gemeenten c.q. het Algemeen Bestuur van Baanstede een principeakkoord bereikt en zijn collegebesluiten genomen. De hier relevante strekking daarvan is dat het openbaar lichaam per 1 januari 2018 wordt opgeheven, gevolgd door liquidatie. In de maanden april en mei 2017 hebben de raden van de deelnemende gemeenten een formeel besluit over de opheffing genomen.

Er zijn afspraken gemaakt over de overdracht van de materiële en financiële vaste activa, de medewerkers, in het kader van de WSW, ambtelijk of ingehuurd en alle andere rechten en verplichtingen van Baanstede. Hiertoe zijn een 3-tal overnemende partijen opgericht: de stichting Werkplus van de gemeente Edam-Volendam, het SW-bedrijf van de gemeente Waterland en de bedrijfsvoeringsorganisatie Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (h.o.d.n. "Werkom"). De andere gemeenten kunnen werkplekken voor SW-geïndiceerden inkopen bij Werkom. De overige onderwerpen en afspraken komen in het kort hier op neer:

Het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend is in juni 2017 verkocht. De netto opbrengst was nagenoeg gelijk aan de boekwaarde op dat moment, waardoor er geen boekverlies of -winst is gerealiseerd. Het pand is aansluitend van de eigenaar tot 1 januari 2018 teruggehuurd. De verdere huurverplichting gaat over op de Werkom.

Al de overige bedrijfsmiddelen worden tegen de boekwaarde overgedragen aan de entiteiten die de uitvoering van de Participatiewet en WSW voortzetten. De voorraden aan grondstoffen, halffabricaten, kantoor- en kantinebenodigdheden, voor zover in eigendom van Baanstede, gaan tegen balanswaarde of meest recente inkooprijzen dan wel om niet over naar de nieuwe uitvoeringsorganisaties. Alle rechten en verplichtingen die samenhangen met dienstverbanden (WSW en ambtelijk) zullen worden overgedragen aan de huidige deelnemende gemeenten c.q. de nieuwe entiteiten.

De ingehuurd medewerkers krijgen o.b.v. gelijke voorwaarden een werkplek aangeboden bij de nieuwe entiteiten. De rechten en plichten t.a.v. personen die in Begeleid Werken zijn geplaatst gaan over naar de gemeente die ook het WSW-subsidiebudget voor die SW-geïndiceerden toegekend heeft gekregen. De rechten en plichten t.a.v. klanten en leveranciers gaan over naar de nieuwe uitvoeringsorganisaties.

Alle andere balansposten of onderwerpen die in 2017 nog niet tot afwikkeling zijn gebracht, zullen daarna worden afgewikkeld door het openbaar lichaam in liquidatie. Eventuele resultaten daarvan zullen in 2018 worden afgedragen aan of gedekt door de huidige deelnemende gemeenten en wel naar rato van de laatstbekende verdeelsleutel conform de gemeenschappelijke regeling.

Tijdens het bovengenoemde proces hebben zich frictiekosten ontwikkeld. Baanstede heeft deze, voor zover nu voorzienbaar en calculeerbaar, in het overzicht van baten en lasten opgenomen. Los van eventuele specifieke posten in de gemeentebegrotingen, zijn de 8 deelnemende gemeenten gebonden aan de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling. Hierin is opgenomen dat de gemeenten moeten bijdragen in de tekorten van het Openbaar Lichaam (ongeacht aard of samenstelling daarvan). Hiermee zijn er voor Baanstede geen risico's voor de (financiële) dekking van bedoelde kosten.

Stelselwijziging

Als gevolg van het besluit tot opheffing en liquidatie zijn er enkele stelselwijzigingen noodzakelijk geworden. Dit betreft:

Voorraden materialen, grond- en hulpstoffen, halffabricaten, gereed product, kantoor- en kantinebenodigdheden.

In het verleden werden de kosten van de aanschaffingen direct in de lasten verwerkt en de balanswaarde aan deze artikelen op nihil gesteld. Door de liquidatie en overdracht aan Werkom van deze bezittingen moest er een waarde worden vastgesteld van hetgeen op de balansdatum aanwezig was. Per ultimo 2017 zijn de voorraden daarom opgenomen, voor zover eigendom van Baanstede. Deze zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkooprijzen dan wel de kostprijs van de in de producten verwerkte materialen. Voorraden in consignatie zijn niet gewaardeerd.

Verplichtingen voor vakantiegeld, saldi aan verlofuren en risico's betreffende transitievergoedingen.

Bij 'going-concern' is het onder BBV-richtlijnen niet toegestaan voor deze groep verplichtingen of schulden op de balans op te nemen. Bij liquidatie is geen sprake meer van een jaarlijks vergelijkbaar volume. Derhalve zijn ultimo 2017 voor vakantiegeld, saldi verlofuren en transitievergoedingen verplichtingen opgenomen en lasten genomen in 2017.

Vergelijking met de begroting

Op het overzicht van baten en lasten is ook een kolom met de bedragen uit de primaire begroting opgenomen. Gezien de lange doorlooptijd van de behandlungs- en vaststellingsprocedure, vond de opbouw van deze oorspronkelijke begroting voor 2017 al vroeg plaats. Op dat moment zijn echter verschillende belangrijke variabelen nog onbekend. In deze eerste begroting wordt daarom op globaal niveau en met grote onzekerheden gerekend.

De waarde van deze begroting is derhalve gering. Later wordt een gewijzigde begroting opgesteld, gebaseerd op actuelere gegevens. In 2017 is bovendien een 2e gewijzigde begroting voor dat jaar opgesteld, dit i.v.m. het opheffingsbesluit van de raden van de 8 deelnemende gemeenten. Voor een zinvolle vergelijking en analyse wordt deze begroting gebruikt. Deze 2e gewijzigde begroting is ook vastgesteld door het Algemeen Bestuur en toegezonden aan de deelnemende gemeenten en de provincie.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste jaarlijkse afschrijvingen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. In het algemeen worden de hieronder vermelde percentages gehanteerd.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen ook rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit jaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

a. Gronden en terreinen	n.v.t.
b. Bedrijfsgebouwen	n.v.t.
c. Vervoermiddelen	20%
d. Machines, apparaten en installaties	5%-10%-20%-33 ¹ / ₃ %
e. Overige materiële vaste activa	5%-20%-33 ¹ / ₃ %

In afwijking hiervan is het volgende nog van belang:

Klein gereedschap, PC's en werkstations e.d. worden rechtstreeks t.l.v. de exploitatie geboekt.

Voor vervoermiddelen uit het wagenpark wordt per stuk een contract afgesloten met de leverancier waarin, afhankelijk van het aantal te rijden kilometers, de levensduur en de gegarandeerde restwaarde zijn vastgelegd. Deze elementen worden gebruikt om de jaarlijkse afschrijvingskosten te bepalen.

Onder 'Continuïteit' is het perspectief van Baanstede beschreven. Dit heeft voor 2017 niet tot herwaarderingen op de vaste activa geleid omdat de overdrachtswaarde van de bedrijfsmiddelen gelijk is aan de boekwaarde per het moment van overdracht.

Vlottende activa

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen kostprijs of verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging) en gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden. De voorraad halffabricaten en gereed product bestaan uit de verkrijgingsprijzen van de grond- en hulpstoffen, de gerealiseerde projectkosten en toegerekende winst.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op de nominale waarde; zij staan gepresenteerd op de passivazijde van de balans. De voorziening voor dubieuze debiteuren is gebaseerd op een staffel naar ouderdom van de relevante vorderingen en per ultimo boekjaar geactualiseerd. Tevens vindt per balansdatum een statische toetsing van de inbaarheid van de debiteurenpositie plaats. Deze voorziening is echter in mindering gebracht op de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en staat derhalve op de activazijde van de balans.

Ook de voorziening op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking en staat op de activazijde van de balans.

De voorzieningen zullen in 2018 worden overgedragen aan partijen die de bijbehorende risico's of verplichtingen van Baanstede overnemen, vrijvallen of worden afgewikkeld tegenover de werkelijke kosten. De oorzaak hiervan is de liquidatie van Baanstede in 2018.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Het (niet-verplichte) kasstroomoverzicht geeft inzicht in de wijzigingen van de liquide middelen.

Bij het opstellen van dit overzicht wordt uitgegaan van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (conform het overzicht van baten en lasten). Vervolgens worden die wijzigingen die niet tot een kasstroom hebben geleid, geëlimineerd. Via een vergelijking van beginbalans en eindbalans wordt inzichtelijk gemaakt welke verschillen wel leiden tot een in- of uitgaande kasstroom, doch niet tot baten of lasten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord zodra zij als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Uitgaven en waardeverminderingen worden als kosten verantwoord als zij onvermijdbaar en voorzienbaar zijn.

Het overzicht van baten en lasten van Baanstede is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. Baanstede heeft hier bewust voor gekozen. Hiermee komt Baanstede tegemoet aan de sturingsmechanismen van het bestuur en de verantwoordingsbehoefte van de gemeenten.

Toelichting balans**VASTE ACTIVA****Materiële vaste activa**

Investerings met een economisch nut

in €	Boekwaarde					Boekwaarde
	31-dec-16	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Herrubricering	31-dec-2017
Gronden en terreinen	1.057.215		1.056.908-	307-		0-
Bedrijfsgebouwen	1.846.122		1.616.184-	227.484-		2.454
Vervoermiddelen	1.577.232	78.607	185.187-	222.589-		1.248.063
Machines, apparaten en installaties	833.620	18.844	87.832-	239.565-	3.065	528.132
Overige materiële vaste activa	135.005	61.595	2.896-	52.946-	3.065-	137.693
Totaal	5.449.194	159.046	2.949.007-	742.891-	-	1.916.342

De grond en opstallen van het perceel Einsteinstraat 103 te Purmerend zijn ultimo juni 2017 verkocht tegen een netto opbrengst vrijwel gelijk aan de boekwaarde per de verkoopdatum. Baanstede heeft het pand teruggehuurd tot 1 januari 2018, daarna gaat de huurverplichting over op Werkom. Met de nieuwe eigenaar is een 'demarcatielijst' opgesteld waardoor helder is welk huurdersbelang er voor Baanstede resteert. De boekwaarde hiervan is aangehouden in de materiële vaste activa (vooral installaties).

De overige panden en onderkomens worden gehuurd van derden.

Voorts zijn i.v.m. de ontvlechting en overdracht van Baanstede aan overnemende partijen bedrijfsmiddelen van Groen en Schoonmaak verkocht aan de stichting Werkplus (van de gemeente Edam-Volendam) en aan de gemeente Waterland.

In 2017 zijn de volgende (belangrijkste) activeringen gedaan, alle in het kader van noodzakelijke vervangingen dan wel verbetering van de bestaande bedrijfsvoering:

ICT, Computer hard- en software	€	44.228
Intern transport, Toyota reachtruck	€	23.250
Vervoermiddelen, 3x Citroën C3, 1 Peugeot partner bestelauto	€	59.432
	€	<u>126.910</u>

In 2017 is i.h.k.v. de ontvlechting en overdracht een inventarisatie van de aanwezige bedrijfsmiddelen uitgevoerd. Niet meer aanwezige of niet meer in gebruik zijnde items zijn afgeboekt.

31-dec-17   31-dec-16**Financiële vaste activa**

Lening aan overige verbonden partijen:

Coöperatieve Zakelijke Post Nederland u.a. (CZPN)	€	7.270	€	7.270
---	---	-------	---	-------

Het financieel vast actief bestaat uit een achtergestelde lening aan CZPN waarvan de nominale waarde € 20.000 bedraagt. Exploitatietekorten zijn in door CZPN op de ingebrachte achtergestelde leningen afgeboekt, waardoor nog een deel als schuld op de balans van CZPN is opgenomen. Op de deelneming is daarom in het verleden bijna € 13.000 afgewaardeerd. In 2017 is geen nieuwe herwaardering gedaan.

	31-dec-17	31-dec-16
--	-----------	-----------

VLOTTENDE ACTIVA**Voorraden**

Grond- en hulpstoffen, halffabricaten, kantoor- en kantinebenodigdheden	€ 278.400	€ -
---	-----------	-----

Ultimo 2017 is i.h.k.v. de ontvlechting en overdracht van Baanstede een inventarisatie van de aanwezige voorraden materialen, hulpstoffen, kantoor- en kantinebenodigdheden uitgevoerd.

Deze zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkooprijzen dan wel de kostprijs van de in de producten verwerkte materialen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	€ 2.647.764	€ 3.603.419
In 's Rijks schatkist	€ -	€ -
Andere vorderingen	€ 820.549	€ 595.884
Subtotaal	€ 3.468.313	€ 4.199.303
af: voorziening dubieuze debiteuren	€ 48.302	€ 7.890
Totalen	€ 3.420.011	€ 4.191.413

De vorderingen op openbare lichamen bevatten ook het nog te ontvangen deel van WSW-subsidie en het saldo van de gemeentelijke bijdragen in het exploitatietekort.

In 2017 heeft Baanstede op- en inrichtingskosten voor het Participatiebedrijf van Zaanstad en Purmerend (Werkom) betaald. Het totaal is in 2017 in rekening gebracht aan genoemde gemeenten.

De voorziening voor dubieuze debiteuren is gebaseerd op een staffel naar ouderdom van de relevante vorderingen en geactualiseerd. Hierop is voor een debiteur een uitzondering gemaakt i.v.m. door de debiteur betwiste vorderingen. Het betwiste deel op deze debiteur is op 50% gewaardeerd.

's Rijks schatkist

In december 2013 is de regeling voor het zgn. 'Schatkistbankieren' ingevoerd. De Staat verplicht de lagere overheden alle tegoeden op bankrekeningen (voor zover hoger dan een drempelbedrag) over te boeken naar een rekening bij het ministerie van Financiën. De begroting van Baanstede is voor de berekening van het drempelbedrag leidend. Gegeven de hoogte van de begroting is het minimale drempelbedrag ad € 250.000 van toepassing.

kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
in bedragen x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen.	82	108	133	112

Overige uitzettingen

Nog te factureren uren detacheringen, trajecten enz.	€ 475.132	€ 26.272
Diverse vorderingen op korte termijn	€ 411.646	€ 21.095
Totalen	€ 886.778	€ 47.368

Overige vorderingen

Het subtotaal op de balans van de overige vorderingen is als volgt opgebouwd:

Andere vorderingen	820.549	595.884
af: voorziening dubieuze debiteuren	48.302-	7.890-
Nog te factureren uren detacheringen, trajecten enz.	475.132	26.272
Diverse vorderingen op korte termijn	411.646	21.095
	1.659.025	635.362

	31-dec-17	31-dec-16
<u>Liquide middelen</u>		
Kassaldi	€ 3.737	€ 9.025
Rabobank	€ 17.485	€ 6.688
Totalen	€ 21.222	€ 15.713

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Betaalde waarborgsommen i.v.m. huur	€ 11.824	€ 11.424
Voor Werkom vooruitbetaalde kosten en aanschaffingen	€ 82.273	€ -
Overige vooruitbetaalde kosten	€ -	€ 32.991
Totalen	€ 94.097	€ 44.415

Baanstede heeft in 2017 kosten en aanschaffingen betaald die betrekking hebben op Werkom en het boekjaar 2018. In 2018 zijn aanvullende betalingen gedaan tot in totaal bijna € 277.000. Dit totaal wordt in 2018 doorbelast aan Werkom.

VASTE PASSIVA**Eigen vermogen**

in €	Boekwaarde			Boekwaarde	
	31-dec-16	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-dec-17
Algemene reserve	-				-
Bestemmingsreserve	1.394.879		1.394.879		-
Totalen	1.394.879	-	1.394.879	-	-

Conform het bestuursbesluit wordt het gerealiseerde resultaat volledig in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten. Derhalve is geen sprake van een mutatie in het eigen vermogen u.h.v. het resultaat.

In 2016 heeft het bestuur besloten een bestemmingsreserve te vormen voor de kosten van opheffing en liquidatie van Baanstede. Omdat in en t.l.v. het boekjaar 2017 alle voorzienbare frictiekosten zijn berekend en opgenomen, wordt de gevormde bestemmingsreserve nu aangewend om het effect van de frictiekosten op de gemeentelijke bijdragen over 2017 te matigen.

Voorzieningen**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**

in €	Boekwaarde			Boekwaarde	
	31-dec-16	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-dec-17
Voorziening					
1. Personeelskosten	330.145	437.018	58.668		708.495
2. Spaarverlof	488.814	82.721	35.961		535.574
3. Onderhoud	690.006	50.000	49.636	591.140	99.230
4. Overige	48.000	250.560		48.000	250.560
Totalen	1.556.965	820.299	144.265	639.140	1.593.859

1. Personeelskosten

Deze voorziening heeft betrekking op personeelskosten waarvan de oorzaak in 2017 of eerder ligt, doch waarvan afwikkeling in 2018 of later zal volgen. De voorziening bevat posten voor ambtelijke en SW-medewerkers en bestaat vrijwel geheel uit frictiekosten.

2. Spaarverlof

Sedert 2010 hebben een aantal SW-medewerkers een verzoek ingediend een deel van hun verlofuren om te zetten in spaarverlof. Deze voorziening is de financiële vertaling van de daaruit voortvloeiende verplichting, rekening houdend met het actuele uurloon en een opslag voor sociale lasten.

3. Onderhoud

In de paragraaf over de voorzieningen is een toelichting opgenomen op de voorziening voor groot onderhoud. Het pand dat ultimo 2016 in eigendom was, is medio 2017 verkocht, waardoor een groot deel van de voorziening kon vrijvallen. Het resterende saldo van deze voorziening heeft betrekking op het huurdersbelang in de gehuurde panden. De aanwending betreft de uitgaven die in de eerste helft van dit boekjaar nog zijn gedaan.

De saldi van de bovengenoemde voorzieningen worden in 2018 overgedragen aan de partijen die de bijbehorende risico's of de afwikkeling van de verplichtingen overnemen.

4. Overige

Dit betreft een voorziening op overige risico's of verplichtingen, zoals verschuldigde extra kosten indien er sprake zal zijn van einde inzet van ingehuurde medewerkers, de afkoop van nog resterende huurverplichtingen en de geschatte afwikkel- en herstellkosten van Baanstede in 2018 via de inzet van personeel van of via kosten vanuit Werkom. Het gaat ook om inschattingen over achterstallige werkzaamheden welke direct voortvloeien uit de overdracht van Baanstede naar Werkom en welke redelijkerwijs moeten worden toegerekend aan Baanstede gelet op de staat van de overdracht.

31-dec-17 31-dec-16

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer Onderhandse leningen van:

Binnenlandse banken en overige financiële instellingen

2007 Bank Nederl. Gem.	10 jr.	4,95%	€	825.000
2016 Bank Nederl. Gem.	5 jr.	0,55%	€	4.500.000

Totalen			€	-	€	5.325.000
----------------	--	--	----------	----------	----------	------------------

De rentelasten op deze leningen bedroegen € 130.961 (incl. bijna € 76.000 vergoedingsrente bij overdracht). In 2017 is de eerstgenoemde BNG-lening vervroegd geheel afgelost. De 2e BNG-lening is medio december 2017 overgedragen aan de gemeente Waterland. De aflossingsverplichting voor 2018 belooft daardoor € 0.

De gemiddelde rentelast is 1,23%.

VLOTTENDE PASSIVA**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**Banksaldi

Bank Nederlandse Gemeenten (rekening courant)	€ 1.051.079	€ 161.597
---	--------------------	------------------

Op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten bestaat een kredietfaciliteit van € 2,9 mln.

Overige schulden

Crediteuren	€ 778.329	€ 499.561
-------------	------------------	------------------

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Nog af te dragen loonheffing en sociale lasten	€	753.979	€	-
Omzetbelasting (aangifte laatste kwartaal)	€	301.415	€	288.443
Nog te betalen rente leningen			€	13.692
Nog te verrekenen netto loon/salaris	€	3.606	€	2.754
Nagekomen facturen	€	77.011	€	-
Vooruitontvangen bedragen			€	53.949
Verplichtingen uit verlofuren en vakantiegeld	€	1.268.437		
Vakantiegeldverplichting juni t/m december 2016 (ambtelijk)			€	88.495
Saldi m.b.t. subsidieoverdracht	€	645.354	€	170.390
Diverse schulden op korte termijn	€	151.051	€	199.647
Totalen	€	3.200.853	€	817.371

'Nog te verrekenen netto loon/salaris' heeft betrekking op de nog per 31 december 2017 uit te betalen lonen en salarissen die in 2018 m.b.t. de correctieperiode over het boekjaar berekend zijn.

De post 'Saldi m.b.t. subsidieoverdracht' heeft te maken met WSW-subsidieoverdracht van gemeenten aan Baanstede. Ook dit jaar heeft Baanstede de subsidiebudgetten voor de 8 deelnemende gemeenten beheerd. Het gepresenteerde bedrag betreft nog terug te betalen subsidie aan de gemeenten.

'Diverse schulden op korte termijn' per 31 december 2016 bevat ook het te verrekenen voorschot gemeentelijke bijdragen minus het tekort dat over het vorig boekjaar ten laste van de gemeenten kwam.

De verplichting aan vakantiegeld voor ambtenaren was per ultimo van 2016 als schuld opgenomen i.v.m. de invoering van het IndividueelKeuzeBudget (IKB) per 1 januari 2017. Nu zijn de verplichtingen uit de nog uitstaande verlofuren (WSW en ambtelijk) en de vakantiegeldverplichting voor de WSW als schuld opgenomen.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen per 31 december 2017

I.v.m. de opheffing van Baanstede zijn alle verplichtingen ultimo 2017 financieel gewaardeerd en op de balans opgenomen. Er zijn dus geen niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen.

Toelichting Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen

Baanstede voerde in 2017 voor de 8 deelnemende gemeenten één programma uit, te weten de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). In het overzicht van baten en lasten zijn ter vergelijking kolommen voor de primaire en de gewijzigde begroting 2017 en de realisatie 2016 opgenomen.

Baanstede heeft over 2017 in de reguliere bedrijfsvoering beter dan begroot gepresteerd. Hieronder worden de oorzaken van die verschillen nader toegelicht.

Het gerealiseerd resultaat over 2017 is € 1.429.555 gunstiger dan begroot, nl. € -3.187.269 i.p.v. € -4.616.824. Het verschil t.o.v. de realisatie over 2016 bedraagt € 1.339.848 (ongunstig).

De belangrijkste verschillen in de realisatie van 2017 betreffen:

	t.o.v. de gewijzigde begroting 2017	t.o.v. de realisatie 2016
Netto toegevoegde waarde	€ 386.969	€ 384.925
Loonkosten WSW	€ 365.674	€ 401.983
Overige personeelskosten	€ 14.302	€ 201.430-
Externe dienstverlening	€ 468.994	€ 576.347-
Toevoeging aan voorzieningen	€ 825.572-	€ 124.441-
Diverse baten	€ 43.992	€ 278.364-
Overdracht WSW-subsidie	€ 9.681-	€ 1.334.198-
Andere posten	€ 984.876	€ 388.023
Totaal	€ 1.429.555	€ 1.339.848-

Negatieve bedragen zijn in de realisatie van 2017 ongunstiger dan begroot c.q. gerealiseerd over 2016, positieve gunstiger. In het licht van de rechtmatigheid valt over de overschrijdingen t.o.v. de begroting in het algemeen te zeggen dat het bestuur periodiek op de hoogte wordt gebracht via tussentijdse rapportages.

In het overzicht van baten en lasten wordt geen eliminatie van de interne omzet toegepast. Baanstede neemt intern echter wel diensten af via haar eigen bedrijfsonderdelen. De diverse bedrijfsonderdelen maken daartoe facturen op voor de afnemende interne klanten. Zo ontstaan zowel omzet als kosten. Het betreft diensten die Baanstede anders bij derden had moeten afnemen. Genoemd worden gewoon onderhoud en schoonmaken van de eigen panden, drukwerk voor eigen gebruik, eigen postbezorging, groenverzorging of sneeuwruimen rondom de eigen panden. Als er geen eigen Technische dienst, Schoonmaakdienst, Groenbedrijf, Printsop en Postafdeling zou zijn, dan zou Baanstede deze diensten bij derden moeten afnemen en dan zouden de kosten wel bij de juiste kostensoorten moeten worden opgenomen.

Verwerking frictiekosten bij opheffing en liquidatie

De cijfers over 2017 bevatten ook de bij diverse kostensoorten verwerkte frictiekosten, waardoor een vergelijking met de realisatie over 2016 mank gaat. In 2016 zijn immers geen frictiekosten opgenomen. In de 2e gewijzigde begroting over 2017 zijn wel frictiekosten opgenomen. Omdat in de werkelijkheid veel onderwerpen samenhangen met onzekerheden, zijn veel frictiekosten verwerkt als dotaties aan voorzieningen. Hieronder staan bij elke kostensoort toelichtingen en tenslotte een samenvattende specificatie en vergelijking van de frictiekosten opgenomen.

Netto omzet

De totale omzet uit leveringen van goederen en diensten is lager dan voor 2017 begroot en hoger dan over 2016 gerealiseerd.

De specificatie van de omzet naar soort van activiteit luidt:

	2e Gewijzigde		
	Realisatie 2017	begroting 2017	Realisatie 2016
Industrie&Diensten	€ 1.946.627	€ 1.405.886	€ 1.564.879
Business Print&Post	€ 2.312.269	€ 1.973.087	€ 2.154.068
Green&Clean	€ 4.858.647	€ 5.678.862	€ 5.203.665
Re-integratie en detacheringen	€ 1.958.531	€ 1.497.038	€ 1.185.721
Overige	€ -	€ -	€ 9.851
	€ 11.076.074	€ 10.554.873	€ 10.118.185

De economie is in dit boekjaar verbeterd. De totale omzet aan passend werk en diensten steeg t.o.v. de realisatie over 2016 met 9,5% en t.o.v. de begroting met 4,9%.

De omzet bij 'Industrie&Diensten' is t.o.v. 2016 met 24% gestegen bij een enigzins dalende WSW-bezetting. Deze bijzondere stijging heeft een verklaring:

Om het pakket van een grote klant te behouden was het noodzakelijk om voor bepaalde producten over te gaan naar een groot aandeel inkoop van materialen door Baanstedde zelf. Alle kosten die hierop worden gemaakt, komen terug in de totaalomzet. Het wordt daarna, na aftrek van deze inkoop, direct weer rechtgetrokken, waardoor de Netto Toegevoegde Waarde (NTW, zie hieronder) redelijk in lijn is gebleven.

Business Post&Print heeft opnieuw uitstekend gepresteerd, zeker gezien de markten waarin dit bedrijfs onderdeel opereert: beide markten kennen een zekere krimp. Door het wegvallen van concurrenten (vooral Post, soms in Print) kunnen echter nieuwe klanten gevonden worden. Bestaande klanten besteden soms ook meer uit aan dit bedrijfs onderdeel. Hierdoor stijgt het marktaandeel in de krimpende markt. Dit is van toepassing op zowel Post, Printing als de detachingsactiviteit van dit bedrijfs onderdeel.

De voor 2017 begrote omzet uit groenvoorziening (Green&Clean) is niet behaald; ook t.o.v. de realisatie over het vorige boekjaar is de omzet afgenomen.

In de begroting was de aanname gedaan dat de gemeenten Zaanstad en Purmerend v.w.b. het gunnen van passend werk al extra groenopdrachten zouden gunnen, vooruitlopend op het ontstaan van Werkom. Dit is niet gerealiseerd. Bovendien hebben de gemeenten Edam-Volendam en Waterland t.o.v. het vorig boekjaar juist minder extra werk inbesteed i.v.m. hun plannen voor de toekomstige uitvoering van de SW waarbij het m.n. om groenopdrachten gaat.

In de voor dit jaar begrote groei was een ambitieuze aanname gedaan voor de instroom van personen uit de nieuwe doelgroep, alsmede extra passend werk, voornamelijk van de gemeenten. Beide aannames hebben zich niet tot het begrote niveau ontwikkeld. Dit heeft vooral in het nadeel van Green&Clean gewerkt. Aan de andere kant zijn er juist wel projecten uitgevoerd die de omzet aan re-integratie en detachering gunstig hebben beïnvloed.

Voor deze projecten hebben zowel Zaanstad als Purmerend wel personen uit de nieuwe doelgroep ingezet. Het (groen)werk van Zaanstad werd echter ook in en onder verantwoordelijkheid van Zaanstad zelf uitgevoerd. De projecten onder de namen 'Werkfit' of 'Werkfit plus' van Purmerend werden hoofdzakelijk in en door het bedrijfs onderdeel Green&Clean georganiseerd.

Voor de uitgevoerde trajecten werden trajectprijzen gefactureerd. Dit heeft zich voorspoedig ontwikkeld, (veel) beter dan was begroot, hetgeen de prima omzet bij re-integratie verklaart.

Aan derden gefactureerde bedragen voor huur, directe doorbelastingen of verkochte bedrijfsmiddelen, zijn niet in de omzet begrepen maar op de relevante kosten in mindering gebracht of staan onder de 'Overige baten' opgenomen.

Directe orderkosten

Hieronder vallen de kosten van grond- en hulpstoffen en de kosten van uitbesteed werk of ingehuurd personeel. De kosten zijn direct gerelateerd aan projecten en/of orders in het kader van de marktomzet.

De directe orderkosten zijn € 134.232 hoger dan begroot en € 572.964 hoger dan de realisatie over 2016. Het verschil t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt door een hogere inkoop van materialen voor een specifieke klant en de anders samengestelde instroom van productieve personen uit de nieuwe doelgroep (PW-ers).

De toename t.o.v. 2016 hangt samen met eerdergenoemde hogere inkoop van materialen en de wel geleidelijk groeiende inhuur van PW-ers via een dienstverband. Deze dienstverbanden zijn bij een payroll-organisatie ondergebracht. De kosten er van worden aan Baanstede doorbelast.

Bij de gemeenten leidt deze plaatsingsvorm direct tot een besparing op de uitkeringen.

Eenmalige extra baten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Als gevolg van de opheffing van Baanstede ontwikkelen zich eenmalige extra baten en lasten. Ultimo 2017 is, in afwijking van voorgaande boekjaren, de waarde van de voorraden grond- en hulpstoffen en andere hier relevante artikelen opgenomen. Dit verbeterde de netto toegevoegde waarde onder 'Overige'.

De voorraden zijn tegen de meest recente inkooprijzen gewaardeerd en voor ruim € 278.000 op de balans opgenomen. Dit bedrag is op de kostenpost inkoop materialen gecorrigeerd. Dit verlaagde derhalve de kosten in 2017.

Netto toegevoegde waarde

Het saldo van omzet en de directe orderkosten is de Netto Toegevoegde Waarde (NTW). Deze is zowel hoger dan begroot en hoger dan de NTW over het jaar 2016. De specificatie per bedrijfsonderdeel is:

	2e Gewijzigde		
	Realisatie 2017	begroting 2017	Realisatie 2016
Industrie&Diensten	€ 1.254.161	€ 1.102.886	€ 1.234.772
Business Print&Post	€ 1.810.400	€ 1.565.573	€ 1.735.669
Green&Clean	€ 4.092.685	€ 4.897.972	€ 4.591.889
Re-integratie en detacheringen	€ 1.632.958	€ 1.112.654	€ 1.109.212
Overige	€ 275.850		€ 9.586
	€ 9.066.054	€ 8.679.085	€ 8.681.128

Loonkosten WSW

Aan de lastenzijde vormen de WSW-loonkosten verreweg de grootste post (ca. 67%). De loonkosten per WSW-FTE zijn t.o.v. het landelijk gemiddelde hoog. In 2015 is een principeakkoord bereikt voor een nieuwe WSW-CAO. Deze loopt t/m 31 december 2018.

Baanstede kent t.o.v. het landelijk gemiddelde een relatief gering aantal SW-medewerkers in de handicapcategorie 'Ernstig'. Baanstede moet daardoor meer SW-dienstverbanden realiseren om de WSW-budgetruimte optimaal te benutten. Het gevolg hiervan is weer hogere loonkosten; hier staat geen extra subsidiedekking tegenover.

Baanstede kampt dan ook met een negatief subsidieresultaat. Dat is het verschil tussen de totale WSW-loonkosten en de ontvangen rijksbijdragen (voor de groep met een SW-dienstverband met Baanstede). In 2017 is de ontwikkeling in het subsidieresultaat t.o.v. 2016 verder verslechterd door de stijging van de WSW-loonkosten, gepaard gaande met bezuinigingen op het WSW-budget.

Het subsidietekort is binnen de rest van de bedrijfsvoering niet volledig te compenseren.

De totale loonkosten WSW worden beïnvloed door diverse factoren:

- De aantallen medewerkers;
- De ontwikkeling van het Wettelijk MinimumLoon (WML);
- De CAO afspraken m.b.t. brutoloon, eindejaarsuitkering of andere aan het brutoloon gerelateerde uitkeringen;
- Ontwikkelingen van medewerkers binnen de loonschalen (treden binnen een loonschaal of promoties naar hogere loonschalen);
- Wettelijk vastgestelde percentages voor sociale verzekeringen (werkgeversdeel) en het werkgeversdeel in de pensioenpremies.

Naast de ontwikkeling van de rijkssubsidie zijn dit voor Baanstede vrijwel geheel onbeïnvloedbare grootheden. Op langere termijn kunnen de loonkosten per FTE toch enigszins gematigd worden met het loonbeleid en het loongebouw.

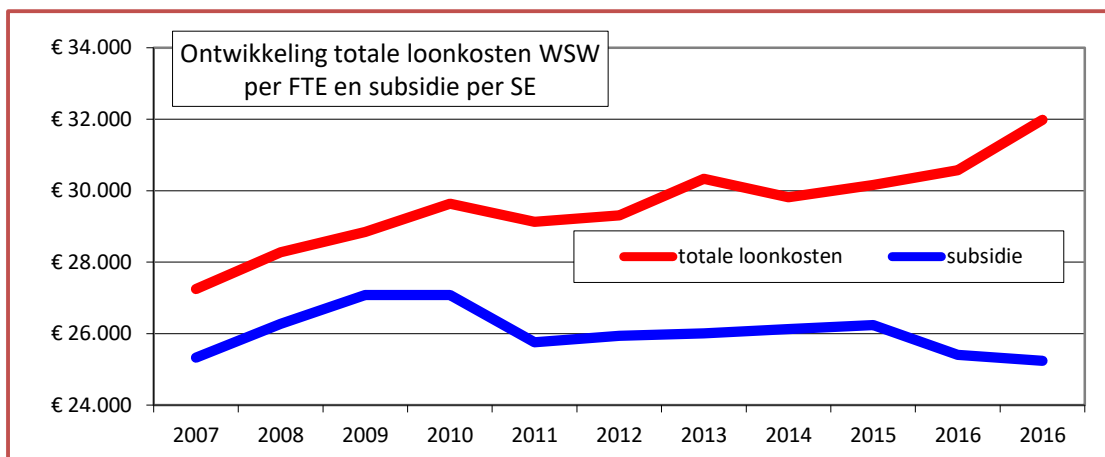
De WSW-loonkosten over 2017 zijn € 365.674 lager dan begroot en € 401.983 lager dan de realisatie over 2016.

Over dit boekjaar is voor een gemiddelde van 634,48 FTE aan WSW-loonkosten gerealiseerd, terwijl in de gewijzigde begroting was gerekend met 631,82 FTE, per saldo dus voor 2,66 FTE hogere loonkosten. De werkelijke realisatie over vorig jaar was 676,82 FTE. Sinds 2015 is er door de afsluiting van de WSW slechts sprake van natuurlijk verloop en dus alleen nog maar een daling.

De gemiddelde loonkosten zijn lager dan begroot, € 31.983 over 2017, terwijl € 32.696 was begroot. Het saldo van het volume-effect en het gemiddelde van de loonkosten zijn samen de verklaring voor de daling.

De ontwikkelingen van de totale WSW-loonkosten per FTE en de rijkssubsidie zijn hieronder inzichtelijk gemaakt.

jaar	per FTE		per SE	
	totale loonkosten		subsidie	
2007	€ 27.247	€	25.325	€
2008	€ 28.280	€	26.276	€
2009	€ 28.843	€	27.080	€
2010	€ 29.636	€	27.080	€
2011	€ 29.129	€	25.758	€
2012	€ 29.306	€	25.939	€
2013	€ 30.333	€	26.003	€
2014	€ 29.814	€	26.126	€
2015	€ 30.161	€	26.241	€
2016	€ 30.576	€	25.407	€
2016	€ 31.983	€	25.239	€

LIV

In 2017 is een regeling voor het 'lage inkomensvoordeel' (LIV) ingevoerd. Het LIV is een verlaging van de werkgeverslasten voor werknemers die per uur minder verdienen dan 125% van het minimumloon, opgedeeld in 2 categorieën. Het LIV kent een urennorm van minstens 1.248 uur per jaar. De oorspronkelijk gecommuniceerde lastenverlaging zal voor de WSW-medewerkers slechts beperkt tot stand komen. Hiermee was in de begroting al rekening gehouden.

Beschikkingen over het toe te kennen LIV worden in de loop van 2018 verwacht. Cedris, de brancheorganisatie, heeft i.v.m. onzekerheden geadviseerd over 2017 geen LIV-bate op te nemen, doch deze in 2018 te verwerken.

Dat is voor Baanstede echter geen optie daar er ultimo 2017 een liquidatiebalans moet ontstaan. Er is derhalve wel een LIV-bate ter grootte van ca. € 396.000 opgenomen, gebaseerd op de voorlopige berekening van het UWV.

Enmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Als gevolg van de opheffing van Baanstede ontwikkelen zich eenmalige extra kosten. Bij deze kostensoort betreft het de verplichting wegens uitstaande verlofuren op de balansdatum en voor vakantiegeld over de periode juni-december 2017. Het betreft tezamen ca. € 1,3 mln. Dit bedrag is verwerkt als een harde verplichting (schuld). Dit bedrag zal in 2018 worden uitgekeerd aan de partijen die de verplichting overnemen.

Vervoerskosten WSW

De vervoerskosten bestaan uit de reiskostenvergoeding minus eigen bijdrage conform de CAO en kosten van het door Baanstede geregeld (collectief) vervoer. In de begroting was gerekend met een bezetting van 631,82 FTE. In werkelijkheid was de gemiddelde bezetting aan interne WSW-dienstverbanden 634,48 FTE.

Het collectief georganiseerd vervoer bestaat uit de inzet van het eigen personenbussen en door derden verzorgd collectieve vervoer.

Salariskosten ambtelijk

Deze post is € 69.356 lager dan begroot, bestaande uit het saldo van een klein nadelig hoeveelheidsverschil en een voordelig tariefsverschil. In de gewijzigde begroting 2017 was gerekend met een gemiddelde ambtelijke bezetting van 38,6 FTE, terwijl in werkelijkheid de gemiddelde bezetting 38,7 FTE was. De gemiddelde loonkosten over 2017 zijn lager dan begroot en iets hoger dan over 2016.

In 2017 is de IKB-regeling (IndividueelKeuzeBudget) ingevoerd. De ambtenaren worden daarmee in staat gesteld een aantal componenten, waaronder het vakantiegeld, uit het bruto salaris gedurende het jaar variabel in te zetten. Als gevolg hiervan is de opbouw van het vakantiegeld over de periode juni t/m december 2016 in mei 2017 betaalbaar gesteld, terwijl de opbouw van het IKB al in januari begon.

Enmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Ook bij de salariskosten ambtelijk hebben zich eenmalige extra kosten ontwikkeld als gevolg van de opheffing van Baanstede. Het betreft de verplichting wegens uitstaande verlofuren op de balansdatum voor ca. € 102.000. Dit bedrag is verwerkt als harde verplichting (schuld). Dit bedrag zal in 2018 worden uitgekeerd aan de overnemende partij die de verplichtingen zal afwikkelen.

WNT

De wet 'Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT) is van toepassing. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden in de publieke en semipublieke sector. De bezoldigingsnormering kent € 181.000 als maximum voor topfunctionarissen met een dienstbetrekking.

Baanstede kent volgens de definities uit deze wet in 2017 2 hoogst leidinggevenden, te weten dhr. W.H.W. Peters, functie: Algemeen directeur, 1,0 fte, van 1 januari t/m 31 augustus 2017, en dhr. C.A.A. Kok, functie: Algemeen directeur, 0,5 fte, van 1 augustus t/m 31 december 2017.

Beloning 2017 (beide op inhuurbasis), het honorarium of de vergoeding voor het vervullen van de functie	€	Dhr. Peters 105.301	€	Dhr. Kok 59.250
Van toepassing zijnde WNT-maximum (zonder dienstbetrekking), naar rato van de duur van de aanstelling:	€	€ 176 per uur 120.501	€	122.500

Ook het bestuur is in dit kader te beschouwen als 'topfunctionaris'.

Het bestuur bestond in 2017 uit:

Gemeente	naam		DB en/of AB	functie
Beemster	mevr. B. Jonk-de Lange		AB	lid
Edam-Volendam	mevr. G. Sombroek	tot 5 juli 2017	DB+AB	secretaris
Edam-Volendam	dhr. V. Tuijp	vanaf 5 juli 2017	DB+AB	lid
Landsmeer	dhr. R. Quakernaat		AB	lid
Oostzaan	dhr. S. Julius		AB	lid
Purmerend	dhr. R. Helm		DB+AB	vicevoorzitter
Waterland	mevr. L. Bromet		DB+AB	secretaris
Wormerland	dhr. K. van Waaijen		DB+AB	lid
Zaanstad	dhr. D. Straat		DB+AB	voorzitter

De bestuursleden ontvangen op grond van wetgeving voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

Overige personeelskosten

De Overige personeelskosten omvatten o.m. de kosten van werving en selectie, Arbodiensten en bedrijfsgeneeskundige zorg, werkkleding, bijzondere voorzieningen, opleidingskosten en vergoedingen voor reizen en verblijfskosten. De kosten zijn t.o.v. 2016 toegenomen maar wel lager dan begroot gebleven. De stijging t.o.v. het vorig boekjaar komt vooral doordat er in 2017 enkele regelingen voor vervroegd uittreden zijn getroffen met een 2-tal ambtenaren. Dit was niet voorzien. De daling t.o.v. de begroting heeft hoofdzakelijk te maken met opleidingskosten die niet tot realisatie zijn gekomen.

Externe dienstverlening

Onder Externe dienstverlening vallen de externen (niet direct productieve uitzendkrachten, ingehuurd personeel van derden, freelancers e.d.). Deze kosten vallen niet onder de post 'Directe orderkosten' omdat de werkzaamheden niet direct productiegerelateerd zijn. Deze kosten zijn over 2017 hoger dan over 2016, maar wel lager dan begroot. In toenemende mate worden formatieplaatsen vervuld via inhuur i.p.v. via ambtelijke aanstellingen, hetgeen de groei t.o.v. 2016 verklaart. Niet alle begrote functies werden vervuld, voor slechts een gedeelte van het jaar of tegen lagere uurtarieven.

Eenmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Bij deze kostensoort betreffen de eenmalige kosten de inhuur van extra personeel voor de overdracht en liquidatie. Het betreft ca. € 174.000.

Afschrijvingen

De afschrijvingen over 2017 zijn iets lager dan begroot, en lager dan de realisatie over 2016. Dit heeft te maken met de verkoop van het gebouw in juni 2017 waardoor de afschrijvingslasten op het pand halveerden.

Rentelasten

Deze post bestaat voornamelijk uit rentelasten die samenhangen met langlopende leningen en met het gebruik van de kredietfaciliteit op de BNG-rekening. De lasten zijn dalende door in het recente verleden gedane (vervroegde) aflossingen op leningen en door herfinancieringen tegen een lagere rentevoet. In 2017 is een lening voor € 750.000 vervroegd algeheel afgelost en een lening van € 4,5 mln. overgedragen aan de gemeente Waterland.

De gemiddelde rentevoet is te becijferen op 1,23%.

Eenmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Bij deze kostensoort betreft het de kosten voor het renteverskil tussen de marktrente en de leningrente bij de overdracht van de BNG-lening aan de gemeente Waterland en wel voor bijna € 76.000. Dit bedrag is in 2017 uitbetaald aan de gemeente Waterland en als rentelasten verwerkt.

Huur

De betaalde huur betreft de huur van gebouwen, auto's, en soms (speciale) hulpmiddelen. Het in juni 2017 verkochte pand is teruggehuurd waardoor de lasten t.o.v. 2016 zijn toegenomen.

Onderhoudskosten

Deze post omvat de onderhoudskosten aan terreinen en gebouwen, inventarissen, machines, computerapparatuur en software en installaties en vervoermiddelen, maar ook de schoonmaakkosten.

Energieverbruik

In deze post zijn opgenomen gas- en elektriciteitsverbruik, waterverbruik, stookolie en propaangas alsmede brandstof voor het wagen- en machinepark.

Belastingen en verzekeringen

Dit omvat onroerende zaakbelasting en andere zakelijke lasten, brand-, bedrijfsschade en WA-verzekeringen, motorrijtuigenverzekeringen en -belastingen.

Algemene kosten

Deze post bevat vele kostensoorten, zoals de indirecte productiekosten, magazijn- en expeditiekosten, verkoopkosten, kosten van salarisverwerking, telefoon-, porto- en bankkosten, kosten i.v.m. de OR, abonnementen en contributies, accountantskosten, vergader- en representatiekosten, kantoorbenodigdheden en drukwerk, kantinekosten enz. enz.

De verschillen t.o.v. de 2e gewijzigde begroting over het boekjaar bestaan uit een saldo van overschrijdingen en onderschrijdingen. De belangrijkste daarvan waren besparingen op externe communicatie, advieskosten en abonnementen en contributies.

Eenmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Als gevolg van de opheffing van Baanstede zijn ook bij deze kostensoort eenmalige extra kosten ontstaan. Het gaat om advieskosten voor een bedrag van ruim € 65.000.

Diverse lasten

Deze post bestaat grotendeels uit boekverliezen bij het afstoten van bedrijfsmiddelen, schades en incidentele lasten. In de begroting was ingeschat dat bij de overdracht van bedrijfsmiddelen er voor € 340.000 aan boekverlies zou ontstaan door overtollige bedrijfsmiddelen of opbrengsten onder de boekwaarde. In de realisatie is vrijwel alles tegen boekwaarde overgegaan naar de overnemende partijen en bleef het boekverlies beperkt tot ca. € 10.000.

Toevoeging aan voorzieningen

Deze post is uit de volgende dotaties aan voorzieningen opgebouwd:	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Dubieuze debiteuren	€ 41.234	
Spaarverlof	€ 46.760	€ 99.398
Personeelskosten	€ 437.018	€ 128.758
Onderhoud	€ 50.000	€ 424.975
Overige risico's en verplichtingen	€ 250.560	€ 48.000
	<u>€ 825.572</u>	<u>€ 701.131</u>

De hoogte van de voorziening voor spaarverlof wordt jaarlijks herberekend. Na genoemde dotatie is deze toereikend voor de toekomstige verplichtingen.

De dotaties voor de personeelskosten en de eenmalige uitkering zijn gedaan om de voorzieningen op het noodzakelijke niveau te brengen om de in 2017 of eerder ontstane verplichtingen in 2018 of later te kunnen dekken.

In de paragraaf 'Voorzieningen' en het hoofdstuk 'Grondslagen' is een toelichting opgenomen op de onderhoudsvoorziening. Het saldo betreft het huurdersbelang in de gehuurde panden.

De hoogte van de voorziening voor dubieuze debiteuren is gebaseerd op een staffel naar ouderdom van de vorderingen.

De voorziening voor dubieuze debiteuren is gebaseerd op een staffel naar ouderdom en bevat één bijzondere (betwiste) post die niet op ouderdom is berekend. Het risico m.b.t. de voorziening voor overige risico's en verplichtingen is gewijzigd en geactualiseerd; per saldo moest de voorziening verhoogd worden.

Eenmalige extra kosten in deze kostensoort i.v.m. opheffing

Een aantal van de eenmalige extra kosten bij opheffing is in de vorm van een dotatie aan een voorziening verwerkt. Deze kosten zijn gebaseerd op voorcalculaties of op inschattingen. In 2018 worden sommige middelen overgedragen aan partijen die ook de afwikkeling van de verplichtingen overnemen. In andere gevallen wordt de verplichting nog door Baanstede (in liquidatie) afgewikkeld.

Vrijval van voorzieningen	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
Dubieuze debiteuren		€ 50.776
Personeelskosten		€ 338.000
Onderhoud	€ 591.140	
Waardering financiële vaste activa		€ 2.270
Overige risico's en verplichtingen	€ 48.000	€ 56.000
	<u>€ 639.140</u>	<u>€ 447.046</u>

Diverse baten

De diverse baten omvatten o.m. boekwinst bij verkoop van bedrijfsmiddelen, ontvangen schade-uitkeringen, opbrengst afval en oud materiaal en voor 2016 nog de BW-bonus. De toekenning van de BW-bonusregeling in 2016 van € 244.000 betrof het laatste jaar waarin nog een BW-bonus werd toegekend.

Incidentele baten en lasten

De commissie BBV heeft nadere verduidelijkingen over incidentele baten en lasten uitgebracht. Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van drie jaar een wijziging ondergaat, dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Na afloop van een begrotingsjaar zullen bij het opmaken van de jaarrekening wel enige (relevante) verschillen tussen de werkelijkheid en de begroting blijken.

In de toelichting bij het BBV staat dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Dit wijkt af van de gebruikelijke definitie voor incidentele baten en lasten. De opgenomen afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn getoetst aan het begrotingscriterium.

Door een vergelijking van de realisatie van de incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat inzicht in de feitelijke afwijking van hetgeen werd begroot en ook in hetgeen alsnog (na einde van het begrotingsjaar) bij het opstellen en analyseren van de jaarrekeningcijfers als een incidentele bate dan wel last is signaleerd.

De mutaties in de voorzieningen worden jaarlijks beoordeeld naar de actuele stand van zaken en kennis bij het opmaken van de jaarrekening. Hierdoor kunnen in de baten of lasten afwijkingen ontstaan.

In 2017 is het besluit genomen om het openbaar lichaam op te heffen en te liquideren. De formele besluitvorming hiertoe heeft er toe geleid dat er in en t.l.v. 2017 diverse opheffings- en liquidatiekosten zijn opgenomen. Deze zijn hieronder apart gespecificeerd bij 'Frictiekosten'.

Overdracht WSW-subsidie

De deelnemende gemeenten dragen WSW-subsidie over aan Baanstede. Baanstede verantwoordt een bate voor zover deze samenhangt met de realisatie van SW-arbeidsjaren (SE's).

Daarnaast werd over 2016 ook subsidieoverdracht aan niet-deelnemende gemeenten gevraagd. Voor het jaar 2017 is dit gewijzigd: de gemeenten (of SW-bedrijven) ontvangen zelf WSW-subsidie voor zover die SW-dienstverbanden realiseren, ongeacht de woongemeente.

Voor Baanstede leverde e.e.a. een subsidiabele realisatie op van 718,87 SE, dit is 1,98 SE onder de begrote financieringsruimte (€ 50.000 nadelig).

Het eenheidsbedrag is in 2017 wel verhoogd via een compensatie voor gestegen werkgeverslasten, maar daarmee was in de 2e gewijzigde begroting al rekening gehouden. Er is een nagekomen subsidiebate verwerkt i.v.m. de afwikkeling van oudere boekjaren.

	aantal SE		Realisatie 2017	2e Gewijzigde begroting 2017	Realisatie 2016			
	767,04	€	25.447		€	19.519.075		
	720,85	€	25.240	€	18.194.559			
Nagekomen subsidiebate oude jaren			€	40.326				
	718,87	€	25.240	€	18.144.552			
Totaal			€	18.184.878	€	18.194.559	€	19.519.075

Loonsuppletie begeleid werk

SW-geïndiceerden kunnen in het kader van 'Begeleid Werken' (BW) binnen de WSW een arbeidsovereenkomst met een reguliere werkgever aangaan. Baanstede of een externe begeleidingsorganisatie (bij een PGB) verzorgt dan de jobcoaching. Baanstede betaalt een loonsuppletie uit ter compensatie van het lagere arbeidsvermogen.

In dit jaar zijn gemiddeld 72,65 FTE in BW geplaatst geweest. Er is € 946.781 aan loonsuppleties uitbetaald, dat is gemiddeld € 13.032 per FTE per jaar.

Begroot was een gemiddelde plaatsing van 69,00 FTE met een gemiddelde loonsuppletie van € 13.934 per FTE per jaar. De overschrijding op het totaal van deze post bestaat dus uit het saldo van de hogere realisatie in volume en het lagere gemiddelde bedrag voor loonkostensubsidie.

Gemeentelijke bijdragen

In december 2017 heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen over de vrijval van de bestemmingsreserve. Het gerealiseerde resultaat wordt t.l.v. de 8 deelnemende gemeenten gebracht.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Baanstede is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er wordt bij Baanstede géén bedrag voor onvoorzien lasten begroot.

Friciekosten opheffing en liquidatie

In het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening' zijn kosten opgenomen die kwalificeren als frictiekosten i.v.m. de opheffing en liquidatie van Baanstede. Deze posten horen niet bij reguliere bedrijfsvoering. De specificatie hiervan luidt als volgt:

	Realisatie 2017	2e Gewijzigde begroting 2017
Verplichtingen WSW-medewerkers ultimo 2017	€ 1.496.444	€ 1.247.350
Verplichtingen ambtelijk ultimo 2017	€ 639.038	€ 178.702
Afkoop rente bij overdracht langlopende BNG-lening	€ 75.951	€ 140.000
Kosten inhuur extra personeel voor overdracht en afwikkeling	€ 300.127	€ 287.000
Algemene kosten	€ 67.838	€ 50.000
Waardering voorraden, grond- en hulpstoffen, halffabricaten	€ 278.400-	€ -
Boekverlies bij desinvesteringen, afkoop huurverplichtingen	€ 25.077	€ 339.113
	<u>€ 2.326.075</u>	<u>€ 2.242.165</u>

Dotaties aan voorzieningen zijn in dit overzicht verwerkt bij de kostensoort waar de kosten logischerwijze bij horen. Bij de verplichtingen voor WSW-medewerkers was gerekend met het saldo aan uitstaande verlofuren en vakantiegeld. De afwijking heeft te maken met een besluit van de vereveningscommissie om daar transitievergoedingen aan toe te voegen. Besloten is om de risico's aangaande transitievergoedingen na ontslag bij ondergrens of na 2 jaar ziekte niet als risico over te laten gaan naar overnemende partijen, doch alsnog bij Baanstede financieel af te wikkelen. Dit was bij het opmaken van de begroting niet voorzien. Het betreft een bedrag van ruim € 226.000.

De afwijking bij de verplichtingen ambtelijk heeft te maken met ambtelijk personeel dat niet naar Werkom zal overgaan. Dit zal, conform een besluit van het bestuur, frictiekosten bij Baanstede veroorzaken. Dit was niet voorzien noch begroot.

De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen en halffabricaten was niet opgenomen in de oorspronkelijke lijst van onderwerpen, noch in de 2e gewijzigde begroting. Op dit onderwerp ontstaat derhalve een meevaller voor het gehele nu opgenomen bedrag.

In 2018 volgt de afwikkeling van bezittingen, vorderingen, voorzieningen en schulden die ultimo 2017 op de balans van Baanstede staan. In 2018 kunnen ook nog nieuwe opheffingskosten ontstaan of schattingsverschillen t.o.v. voorzieningen die ultimo 2017 wel geschat doch niet precies calculeerbaar waren. Het saldo van die verschillen, baten en lasten zal in de loop van het jaar 2018 met de 8 deelnemende gemeenten worden afgewikkeld. Zie hiertoe ook de risicoparagraaf.

Meerkosten bedrijfsvoering

Baanstede heeft te maken met meerkosten; als gevolg van de verwachte opheffing, zijn er noodgedwongen keuzes gemaakt die niet zouden zijn gedaan bij een reguliere bedrijfsvoering ('going concern'). Genoemd worden de inhuur van personeel i.p.v. ambtelijke aanstellingen, advieskosten of uitstel van beslissingen. Dit heeft o.m. geleid tot een hoger kostenniveau of minder gunstige bedrijfsvoering. De effecten daarvan zijn vanzelfsprekend wel opgenomen in bovenstaand kostenbeeld.

Er is niet bij alle kostensoorten precies vast te stellen wat als meerkosten kwalificeert. Bij de externe dienstverlening betreft dit € 417.000.

Helaas valt niet in te bepalen welk effect het uitstellen van beslissingen op andere onderwerpen heeft gehad. Hierbij moet bijv. ook gedacht worden aan omzet- en klantenverlies door de berichtgeving over Baanstede of terughoudende gemeenten als het gaat om het inbesteden van werk. Ook de daling van de omvang van de ingezette (nieuwe) doelgroep of een minder actieve marktbenadering heeft nadelige consequenties.

Gemeentelijke bijdragen 2017

De algemene reserve is nihil. Het gehele gerealiseerde resultaat moet daarom t.l.v. de gemeenten worden gebracht. Dit betreft in totaal € 1.792.390.

In de loop van 2017 is geen voorschot op de gemeentelijke bijdrage gedeclareerd. In 2018 is wel een voorschot aangevraagd. Het tekort wordt per gemeente toegerekend op basis van het werkelijk aantal inwoners (CBS) en het aantal WSW FTE's op de peildatum 1 januari 2017. Het eerder in 2018 gevraagde voorschot wordt hierop in mindering gebracht (voor zover ontvangen).

In artikel 37 van de GR is de verdeelsleutel vastgelegd.

- 30% van het tekort o.b.v. het aantal inwoners per 1 januari 2017	€	537.717
- 70% via het aantal WSW FTE's per 1 januari 2017	€	1.254.673

Gemeente	Werkelijk aantal inwoners per 1 januari 2017	Werkelijk aantal WSW FTE's per 1 januari 2017	Aandeel 2017	Voorschot gem. bijdr. 2017	Saldo 2017
Beemster	9.205	12,83	€ 36.986	€ 49.820	€ 12.834-
Edam-Volendam	35.800	79,33	€ 194.514	€ 261.463	€ 66.949-
Landsmeer	11.275	7,56	€ 31.241	€ 42.131	€ 10.890-
Oostzaan	9.652	7,89	€ 29.191	€ 39.425	€ 10.234-
Purmerend	79.928	233,22	€ 530.943	€ 718.378	€ 187.435-
Waterland	17.290	24,65	€ 70.415	€ 92.786	€ 22.371-
Wormerland	15.820	19,26	€ 58.756	€ 72.565	€ 13.809-
Zaanstad	153.679	343,63	€ 840.344	€ 1.139.874	€ 299.530-
Totalen	332.649	728,37	€ 1.792.390	€ 2.416.442	€ 624.052-

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van gemeenschappelijke regeling van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland Purmerend gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2017 en de toelichting (pagina 24 en pagina 36 tot en met pagina 48); en 2. de balans per 31 december 2017 en de toelichting (pagina 22/23 en pagina 30 tot en met pagina 35); 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (pagina 26 tot en met pagina 29).	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 21 tot en met pagina 48 opgenomen jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader d.d. 1 juli 2015.</p>

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 juli 2015 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Zaanstreek-Waterland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 332.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina 1 tot en met pagina 20);
- ▶ de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 213 lid 3 sub d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader d.d. 1 juli 2015.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 1 juli 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 9 april 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
H.C.J. Bot RA

Uitvoeringsinformatie

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering.

In de zomer van 2016 zijn er een aantal wijzigingen in het BBV gepubliceerd. Deze zijn ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen, zoals Baanstede. De wijzigingen omvatten o.m. extra overzichten met taakvelden en economische categorieën. De prestatie-indicatoren zijn voor intern gebruik van belang i.v.m. de afrekeningen op de uitvoering van de WSW met deelnemende gemeenten.

Taakvelden en Economische categorieën

(Negatieve bedragen zijn lasten, positieve bedragen zijn baten)

<i>Taakvelden</i>	gewijzigde		
	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
0.4 Overhead	€ 2.759.640-	€ 6.025.309-	€ 4.012.702-
0.5 Treasury	€ 55.010-	€ 60.875-	€ 108.542-
6.4 Begeleide participatie	€ 647.197-	€ 1.587.920	€ 2.224.343
6.5 Arbeidsparticipatie	€ 274.577	€ 118.560-	€ 49.480
Resultaat voor bestemmen	€ 3.187.269-	€ 4.616.824-	€ 1.847.421-

<i>Economische categorieën</i>	gewijzigde		
	realisatie 2017	begroting 2017	realisatie 2016
Baten 3. Goederen en diensten	€ 11.108.458	€ 10.617.523	€ 10.192.238
Baten 4. Overdrachten	€ 18.184.878	€ 18.194.559	€ 19.519.075
Baten 5. Rente (en dividend)	€ -	€ -	€ -
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	€ 23.956.094-	€ 24.392.630-	€ 24.202.173-
Lasten 2. Belastingen	€ 219.778-	€ 253.712-	€ 232.813-
Lasten 3. Goederen en diensten	€ 6.379.740-	€ 7.411.545-	€ 4.923.601-
Lasten 4. Overdrachten	€ 866.583-	€ 961.423-	€ 968.085-
Lasten 5. Rente (en dividend)	€ 130.961-	€ 200.875-	€ 108.542-
Lasten 7. Verrekeningen	€ 927.449-	€ 208.721-	€ 1.123.520-
Resultaat voor bestemmen	€ 3.187.269-	€ 4.616.824-	€ 1.847.421-

Prestatie-indicatoren

Baanstede verantwoordt hier per gemeente over het deel van de WSW dat in 2017 door het openbaar lichaam is uitgevoerd.

CBS-code en Gemeente	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in 2017, uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in 2017, uitgedrukt in arbeidsjaren
0370 Beemster	12,73	1,00
0385 Edam-Volendam	78,49	3,29
0415 Landsmeer	7,56	1,00
0431 Oostzaan	7,64	1,00
0439 Purmerend	230,81	24,85
0479 Zaanstad	337,76	34,16
0852 Waterland	24,69	3,09
0880 Wormerland	19,19	4,26

Omzetten deelnemende gemeenten

Hieronder wordt weergegeven hoeveel er dit boekjaar in totaal *direct* aan de deelnemende gemeenten is gefactureerd. Daarbij dient aangetekend te worden dat in sommige gevallen er indirect (bijv. via contract-compliance) *dankzij* een gemeente omzet bij andere partijen gerealiseerd wordt. Helaas valt niet vast te stellen welk aandeel van de omzet bij derden op die manier aan de gemeenten valt toe te rekenen.

Gemeente	Totale omzet	Gemiddeld aantal	
		WSW-FTE's	Omzet per FTE
Beemster	€ 18.440	12,1	€ 1.526
Edam-Volendam	€ 450.353	77,5	€ 5.808
Landsmeer	€ 5.079	7,6	€ 672
Oostzaan	€ 286.579	7,4	€ 38.785
Purmerend	€ 1.370.567	226,5	€ 6.052
Waterland	€ 611.596	24,6	€ 24.893
Wormerland	€ 383.845	19,3	€ 19.926
Zaanstad	€ 2.362.050	332,5	€ 7.104
Totaal	€ 5.488.509	707,3	€ 7.759

Het aantal in de kolom 'Gemiddeld aantal WSW-FTE's' omvat het totaal met een WSW-dienstverband (incl. BW) uit genoemde gemeente. Dit geeft aan de mate waarin die gemeente gebruik maakt van de gemeenschappelijke WSW-voorziening. Het zegt niet dat dit aantal FTE's de genoemde omzet heeft behaald.

T.o.v. 2016 is de omzet bij deelnemende gemeenten toegenomen. In 2016 was in totaal € 5 mln. aan hier relevante omzet behaald met 743,9 WSW-FTE's. Het gemiddelde bedrag van alle gemeenten was € 6.752 per FTE. De toename is vooral te danken aan re-integratieomzet voor de nieuwe doelgroep in de vorm van trajecten voor de gemeenten Zaanstad en Purmerend.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (verkorte opstelling)

	2e Gewijzigde		Primaire	
	Realisatie 2017	begroting 2017	begroting 2017*	Realisatie 2016
Bepaling WSW-subsidietekort				
Overdracht WSW-subsidie	€ 18.184.878	€ 18.194.559	€ 18.337.800	€ 19.519.075
Loonkosten WSW	€ 20.292.381-	€ 20.658.055-	€ 19.959.800-	€ 20.694.365-
Loonsuppletie begeleid werk	€ 946.781-	€ 961.423-	€ 777.700-	€ 977.535-
Subsidietekort incl. BW	€ 3.054.284-	€ 3.424.919-	€ 2.399.700-	€ 2.152.824-
Meerkosten bedrijfsvoering en/of Frictiekosten	€ 2.743.050-	€ 2.701.400-	€ -	€ 299.551-
	€ 2.743.050-	€ 2.701.400-	€ -	€ 299.551-
Netto toegevoegde waarde	€ 9.066.054	€ 8.679.085	€ 8.507.100	€ 8.681.129
Bedrijfskosten	€ 6.455.989-	€ 7.169.590-	€ 9.397.800-	€ 8.076.174-
Resultaat uit bedrijfsvoering	€ 2.610.065	€ 1.509.495	€ 890.700-	€ 604.955
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	€ 3.187.269-	€ 4.616.824-	€ 3.290.400-	€ 1.847.421-

* De primaire begroting was gebaseerd op een geheel andere bedrijfsvoering en is voor vergelijkingsdoeleinden nauwelijks relevant.

Postbus 404
1440 AK Purmerend
T (0299) 469 369
F (0299) 469 169
E info@BaanStede.nl
I www.BaanStede.nl

